

Štev. 4.

V Celovcu 15. aprila 1868.

XVII. tečaj.

Pridiga za 1. povelikonočno nedeljo.

(Odkod zakonski nemir? gov. J. A—st.)

Jezus jim je spet rekel: „Mir vam bodi!“ (Jan. 20, 21.)

V v o d.

Velikonočno nedeljo zvečer so se Jezusovi učenci k večerji vsedli, in iz strahu pred judi so hišo zaperli in vse hišne duri zaklenili; — pa kar na enkrat pride Jezus skoz zaperte duri k njim, v sredo med nje stopi, in jim reče: „Mir vam bodi!“ In ko je bil to rekel, pokazal jim je roke in desno stran, naj se za gotovo prepričajo, da je res on, in jim je spet rekel: „Mir vam bodi!“

To je bilo navadno pozdravljenje pri judih. Zares lepo in veliko pomenljivo pozdravljenje! Kaj boljšega se hišam ne more voščiti, kakor mir. Kjer v hišah miru ni, tam tudi nobenega pravega veselja ni. Kakor bo kraljestvo, ktero je samo zoper sebe razdeljeno, razdjano (Luk. 11, 17.), tako bo tudi hiša razdjana, iz ktere se mir prežene. Kjer je pa mir v hiši, tam imajo ljudje veselo življenje, tam jim vse bolj po sreči gre. Le škoda, da je ljubi mir iz marsiktere hiše zginil! Če se nekoliko po svetu ogledamo, lahko vidimo, da pravi mir je posebno med zakonskimi ljudmi zelo redka reč. Od kod nek to pride? Gotovo imenitno vprašanje, na ktero danes želim vam odgovoriti in vam pokazem, odkod to pride, da je naše dni med zakonskimi tako malo ljubega miru? Pripravite se!

Razlaga.

1. Da mirú v zakonu ni, je dostikrat vzrok : lahkomišljenost in samoprid.

Marsikteri mladi človek vidi mlado hčer, ktera zraven mične unanje pastave, zraven lepih belo-rudečkastih lic, in goljufive pri-ljudnosti nobenih drugih lepih lastnost nad sebo nima. Dostikrat v lepem trupu prebiva črna duša in hudobno serce. Na to snubač ne misli; zunanja podoba ga oslepi, in tako osebo v zakon vzame. Čez nekej mesecev lepota, ki jo vsakdan vidi, nima nič več tiste mikavnosti za njega, postane merzel proti nji, in nič več na-njo ne porajta; nekteremu zakonskemu možu je njegova lepa žena ravno to kar nova pratika — ko jo je eno leto imel, jo za-verže. Kaj še le potlej, kader bolezen ženo na bolniško postelj položi, in ji lepoto kakor slana vzame? Lepota je zginila, in ž njo je zginila ljubezen. Kader svojo medlo ženo pogleda, obide ga nevolja; žalost in kesanje tare njegovo serce; namesti da bi sam sebi očital zavoljo lahkomišljenosti, da je tako nespametno pri volitvi ravnal, maščuje se nad ženo. In tako v vedni nevolji skupej živita.

Želeti bi bilo, da bi tovarš in tovaršica, preden zakon skleneta, popred eden družega poznala; vsak človek ima svoje slabosti, zato je treba, da tisti, ki se jemljejo, eden družega slabosti že poprej poznajo, in prevdarijo, ali bo mogoče take slabosti prenašati. Po poroki je zastonj tisto zdihovanje, ki se tako pogostoma med zakonskimi sliši: O ko bi jo bil jes pred tako poznal, nikoli bi je ne bil vzel! O ko bi bila jes pred vedela, kakšen da je, nikoli bi mu ne bila svoje roke podala! — Nekteri pa se preveč soznarijo, in pred časom skupej vživajo veselja, ktere vživati je le v zakonu pripuščeno. Če taki potlej res v zakon stopijo, morajo se za to lahkomišljenost veči del strašno pokoriti. Kolikor bolj goreče so se pred zakonom ljubili, toliko manj se potlej v zakonu ljubijo. Potlej pa serca omerznejo, ljubi mir zgine iz hiše, in namesti njega nastopi prepir in razpertje, da je joj in gorje, kakor da bi se zakonski stan maščeval nad njimi, ki so njegove pravice pred časom žalili.

Nekteri, ki se ženijo, volijo samo iz časnih dobičkov, postavim: samo zavoljo denarja, da bi veliko priženili, ali da bi kakor

pravijo, poprej k boljemu kruhu prišli. — Jes ne rečem, da bi se pri volitvi ne smelo gledati tudi na premoženje, ki je stanu primerno; zakaj človek hoče in mora tudi v zakonskem stanu živeti, in pomisliti in vedeti se mora, od kod se bo kruh jemal za družino, in greh bi bilo se zanašati, da se bo kruh čudežno množil v puščavi tega življenja. Vendar je pa k srečnemu zakonu potreba še več, kakor samo časnega premoženja, potreba je tudi notranjega miru in serčne zadovoljnosti, potreba je, da so tisti, kateri skupej prebivati in skupej živeti hočejo, enega serca in ene duše. Kako žalostno mora biti življenje v zakonu, kader mož svoji ženi očita: Saj nisi nič k hiši prinesla! Ali pa kader žena svojega moža zaničuje in pravi: Ti le molči, saj nič tvojega ni, premoženje je moje! O nesrečni zakoni, kjer mož ženi, in žena možu življenje greni in teži! Kako žalostno je viditi, da tam, kjer bi mogel biti mir in zastopnost, ni družega, kot večni prepir in nezadovoljnost! Glejte, bi se moglo takim reči, to pride od tod, ker ste le zavoljo premoženja v zakon stopili. Zato naj si tisti, ki mislijo v zakon stopiti, dobro vzamejo k sercu besede sv. pisma: „Serčno ženo kdo bo našel? Čez to, kar je iz daljnega in od zadnjih pokrajin, je njena cena. Zanese se na-njo serce njenega moža. Dela mu dobro, in ne hudega vse dni svojega življenja“. (Prip. 31, 10.)

2. Včasih nezastopnost v zakonu pride od tod, ker drugi od družega preveč tirja, in preojstro ž njim ravna. Ljubezen samiških ljudi je zlo razločna od ljubezni v zakonskem stanu. Nekteri človek, dokler je neoženjen, je kakor da bi bil slep, vse pregreške tistemu pregleda, ki ga njegovo serce ljubi, ali pa ga še clo za angelčka ima, ki nima nobenih slabost nad sebo. V zakonskem stanu pa na enkrat luskiine padejo spred oči, in zdaj se vidi, da tisti angelček je le navaden človek, pri katerem se zdaj te zdaj une slabosti, zdaj ti zdaj uni pregreški kažejo. Svojih lastnih slabost pa tudi nihče ne vidi, in nič ne pomisli, da tudi noben angeljček ni, ampak marsiktere pregreške nad sebo ima.

Mož celi teden v delavnišnici ali na polju nevtrudeno dela, da bi v potu svojega obraza sebi in svoji družinici kruha prislužil. Pride nedelja in po dokončani službi božji gre kakega dobrega prijatla obiskat ali kratek čas poigrat. Njegova žena se nad tem raztogoti, ga gerdo pogleduje, nobene prijazne besede ž njim ne pregovori, hodi sem ter tje, kakor da bi mutasta bila, ali pa ga z nar geršim zmerjanjem obsuje. Kako krivično je to obnašanje! Namesti se veseliti, da se je mož oddahnil, in za nove opravila okrepčal, le hoče, da bi tudi praznike kakor v ketine vkljen prebil.

Žena ima dostikrat težavne opravila pri svojem gospodinjstvu, in velike skerbi, da ne more vselej vesela biti, in možu postreči, kakor bi rada. Če pa kako neprijazno besedo proti možu pregovori, če kakega njegovega povelja naglo ne dopolni, če kaka jed po njegovi volji pripravljena ni, že meni, da jej manjka ljubezni, in da je to znamenje merzlega serca, in vpije in razgraja po hiši, da ni konca ne kraja! Kdo zamore zmirej vesel in prijazen biti? Kje je človek, da bi ga nikoli nobena žalost ne obšla, ali da bi se mu pri njegovih opravilih nikoli nobena reč ne pokazila? Mož gotovo preveč tirja.

Ali pa ženini starši še niso obljubljeni dote odrajtali. Mož jo hoče imeti; starši bi jo tudi radi odrajtali, pa okoljščine jih zadržujejo, da ne morejo. Mož zdaj misli, da je ogoljufan, začne starše svoje žene sovražiti in jih preklinjati, nič več v njih hišo ne hodi in tudi ženi zapové, nič več ne tje iti. Tako navstanejo dostikrat nar hujše razpertije.

Dostikrat pa še veliko manjše reči dajo priložnost k razpertju. Oče in mati žene vidita, da mlade dva ne gospodarita prav, in jih zato posvaré iz nar boljšega namena; možu pa to ne dopade. Misli, da mu v gospodarstvo segajo; noče, da bi mu kaj rekli, ne pusti se strahovati. Zato začne stare sovražiti, in hoče, da bi tudi njegova žena ž njim držala. Ali ni presiljeno in krivično to tirjanje?

In še veliko družih takih okoljščin je v zakonu, da mož od žene, in žena od moža preveč tirja. Naj bi si vendar zakonski ljudje dopovedati dali, kar pravi sv. apostel Pavl: „Drugi naj družega butaro nosi“. Le tam bo mir, kjer zakonski eden drugega slabosti z ljubeznijo prenašajo.

3. Dostikrat nezastopnost v zakonu izvira iz tega, ker tisto naredbo božjo, po kateri je žena pod možovo oblastjo, mož napéno obrača, žena pa je ne spoštuje. — So možje, kateri svoje žene nimajo za tovaršice svojega življenja, ž njimi slabši kakor z deklo ravnaajo, jih imajo kakor sužnjo. Jeza je njih poglavitna strast, in nobeden tega bolj ne občuti, kakor žene. Če so še tako nedolžne, če tudi pri vsaki priložnosti v stran grejo, kedar mož nevoljen domu pride, so one perve, nad ktere se huda ura razlije; ktere morajo vse zaničevanje in preklinjanje preslišati. Kar pa jih serce nar bolj boli, je to, da se vpričo poslov in otrok zasramujejo. S tem je vsa njih veljava zgubljena, in v lastni hiši so le zasmehovane.

So pa tudi nekatere žene zlo občutljive. Neka prevzetnost, ktera se je njih serca poprijela, vzdigne se na enkrat, če se jim le nar manjša reč prigodi. Kaka majhna graja, dostikrat ena sama šaljiva beseda iz moževih ust je zadosti, da se togota vname v njih sercu; na enkrat vse rudeče postanejo v obraz, in zavoljo ene same besedice se z nar gerjim žaljenjem maščujejo.

Ja, zakonski ljudje! za vaš mir nič bolj škodljivega ni, kakor je jeza. Po jezi postane vaš zakon pekel, ki bi bil po krotosti lahko paradiž. Ubijavci vi gotovo nočete biti. Toda s svojo jezo, kaj družega delate, kakor da eden družega dni grenite in življenje krajšate? Učite se torej premagovati, strahujte jezo, in sramujte se, z osebo gerdo ravnati, ktera bi vam mogla tako ljuba biti, kakor vaše lastno srece.

Pa pojdemo naprej, da še nekatere druge vzroke zakonske nezastopnosti naštejemo. Mož se po vsi pravici imenuje hišni oče. On mora za hišo, in za vse, ki so v hiši, skrbeti. Kako pa more biti varh in čuvaj hiše, če je le malokdej doma, če vsako ptujo tovaršijo raji ima, kakor svojo družino; če dostikrat dolgo v noč zunej hiše ostane, in potlej ves pijan pride domu? Zapuščena sedi med tem žena doma, toži Bogu svojo revo, toči solze, in zdihuje zavoljo revščine, v ktero jo neskerbni in zapravljivi hišni oče pripravlja; od žalosti premagana obžaluje dan, ob katerem je zanikrneža spoznala, in preklinja v obupnosti uro, v kateri je z njim pred altarjem stala in nar svetejšo zavezo sklenila. Naj bi se vendar taki možje premagali, da bi doma ostali, in v sredi svoje družinice svojega veselja iskali: koliko bi bilo manj nemiru.

Če je žena zapravljava bo moža v nevoljo pripravila. Mož res dolžnost ima, za živež skrbeti; če pa viditi mora, kako žena vse, kar s trudom in potom prisluži, sproti povžije in zapravi, ker si vse, kar poželi, tudi privošči in omisli, in za oblačila za-se in za otroke vse razdá; kdo mu more zameriti, če poterpežljivost zgubi, in ga jeza premaga? Žene! bodite varčne, in nikar ne zapravljajte, kar vaši možje v potu svojega obraza prislužijo.

Vsa zastopnost v zakonu je preč, če zakonskih eden priložnost da k ljubosumnosti. Od tistega časa se v zakonu začne žalostna vojska, ktere nasledek je, da dostikrat nar premožniše hiše ubožajo. O zakonski ljudje! pomislite vendar, da vaša zaveza je pred Bogom in njegovimi angelji sklenjena. Torej naj vam ta zaveza tudi sveta bo! Varite se tudi sence pregrehe, ktera bi vam nobene pokojne ure več ne pustila, in bi vam mir v korenini spodkopala. Ognite se vsake priložnosti, kjer bi natolcevanje napraviti

utegnili; zakaj tudi samo natolcevanje je dostikrat v stanu, ves zakonski mir spodkopati.

4. Dostikrat se prigodi, da nepričakovane nesreče nezadovoljnost v zakon pripravijo. Nekteri zakonski ljudje dolgo v miru skupej živé; mislijo, da so prav eden za drugega stvarjeni; veselo skupej delajo, in dobrovoljno uživajo zasluženi kruhek. Pa na enkrat bolezen verže moža na bolniško postelj; delo zastaja; zaslužek prejenja; gotovina se izprazni, in žena je prisiljena, hišno orodje in oblačilo prodati. Izbe in skrinje so zmirej bolj prazne; potreba je zmirej večja. Žena si s svojimi otroci ne ve nič več pomagati. Poslednjič ji poterpežljivost poide; bolni mož ji je zopern; začne mu svojo nevoljo kazati; nič več nima usmiljenja ž njim in mu množi njegovo terpljenje. O žena! kako nespametno vendar ravnaš! Ali more mož kaj zato, da ga bolezen na bolniško postelj položi? Ali bi ne bilo njemu ljubši tudi nar težavniše dela opravljati? Ali bi ne bilo njemu ljubši, vse svoje truplo v potu skopati, kakor zdravila jemati? Bog je, kateri je njega, in ž njim tudi tebe tako obiskal. Vdaj se torej v njegovo sveto voljo, le zaupaj v njega; on te zapustil ne bo.

Spet se prigodi, da starši dosti otrok imajo, pa malo veselja nad njimi doživé. Sinovi ne poslušajo nobenega opominovanja, in hčere so lahkomišljene. Oče jih hoče strahovati, mati pa od nespametne ljubezni preslepljena, ga otroke strahovati zadržuje. Vse si prizadeva, njih tudi nar večje pregreške pred očetovimi očmi prikrivati ali vsaj zlepšati. Ona jih varuje in zagovarja kar je mogoče. Na enkrat pa vidi, kako jo je oslepila njegova nespametna ljubezen: njene hčere so zapeljane. Mož se zavoljo tega ne da potolažiti; od jutra do večera materi očita premeško ravnanje z otroci, zmerja mater še bolj kakor hčere; preklinja zdaj eno zdaj drugo. Zatoraj matere bodite pametne!

S k l e p.

Prijatli! zdaj poznate vzroke, iz katerih nemir v zakonu izvira; če vam je vaša lastna sreča ljuba, odpravite té nesrečne vzroke. Ogibajte se vsega, kar mir v zakonu razdira, in spolnujte na tanko vse, kar k miru pripomore.

Živela sta na Nemškem mož in žena že veliko let v hudem razpertju, in le malokteri dan je pretekkel, da bi mati ne bila te-

pena. Vse mogoče je nesrečna revica že poskusila, da bi si bila moževo serce pridobila, da bi ne bil tako gerdo ž njo ravnal, je terpela, je jokala, je molila, — pa viditi je bilo, kakor da bi bilo vse zastonj. Druzega ji ni ostalo pobožni terpinki, kakor voljno terpeti, in Bogu tožiti svojo nadlogo, in od nebes pričakovati rešenja. Tisti, ki gori nad svitlimi zvezdami kraljuje, vidil je njene solzé, uslišal je njeno molitev. Pregovor, ki se v življenju tolikrat poterdil: „Otroci resnico povedó“, prinesel ji je rešenje, ki ga že več ni pričakovala. Po božji previdnosti se je prigodilo, da je odkritoserčna beseda nedolžnega otroka k miru pripomogla. Dela se je že od več časa veliko nabralo; da bi enkrat dokončano bilo ostala je vsa družina celi dan na polju, in še le pozno na večer so se domu povernili. Ta dan ni bilo časa za prepir in razpertje, bil je nar srečniši dan, kakor ga mati že zdavnej ni doživela; polna hvaležnosti je na tihoma k Bogu molila, in priserčno za odrešenje zdihovala. Tudi oče je bil ta večer posebno dobre volje, in vesel je rekel pri večerji: „Hvaia Bogu, da sem danes enkrat delo dokončal!“ — „Nak oče“, je na to mali Mihelčik rekel, „vi danes še niste dela dokončali, saj danes še nič niste matere topli“. — Te odkritoserčne, pa veliko pomenljive besede nedolžnega otroka so očetu globoko v serce segle, in obmolknil je, kakor da bi ga bila strela zadela. Mati je šla iz hiše, in je jokala. Bile so zadnje solze, ktere je zavoljo svoje nadloge točila, kmalo je hitel oče za njo, in zgodila se je sprava, nad katero so se angeljci veselili.

O zakonski možje in žene! ki v nesrečnem razpertju skupej živite, storite, da se ljubi mir zopet v vaše hiše poverne! Amen.

Pridiga za 2. povelikonočno nedeljo.

(Dušna paša; gov. — f —)

Jezus je rekel farizejem: „Jaz sem dober pastir“. (Jan. 10, 11.)

V v o d.

V starem zakonu pastirski stan ni bil reven stan in malo-obrajtan, kakor je dan današni, temveč bil je imeniten stan in visokočeščen. Pobožni Abel, bogoljubni Abraham in drugi stari očaki so bili pastirji; in bogaboječega Davida je Bog od pastirstva zaklical na kraljevski prestol, ter mu pastirsko palico s kraljevo zamenjal. Clo Bog sam se nam razodeva v s. pismu pod to podobo; od njega poje kraljevi prerok: „Gospod je moj pastir, in nič mi ne bo manjkalo: V kraj dobre naše me je postavil, k mirnim vodam me pripeljal.“ (ps. 22.) Jn v današnjem s. evangeliju se tudi Jezus, dobremu pastirju primerja, ter pravi: „Jaz sem dober pastir!“ S temi besedami Jezus vse ljudi k sebi skličuje, da bi prišli, in se nahranili z zveličanskim kruhom njegovih božjih nauk in napojili pri studencu svetih zakramentov. Da Jezus je pravi pastir, kterega so nekdaj že preroki pod tem imenom napovedovali, o svojem rojstvu naj poprej dobri pastirji pozdravili, pastir, ki je cele tri leta pasel ljudi s svojimi nauki, dal življenje za svoje ovčice, in nas še zdaj živi po svojih namestnikih s svojimi nauki in svojim telesom in svojo kervjo, in odganja od nas peklenskega volka s palico svetega križa. Resnično je tedaj, da ga ni bilo in ga nebo boljšega pastirja od Jezusa. — Po njegovem zgledu pa moramo tudi mi vsi dobri pastirji biti, in sicer ne le tisti, ki imajo druge pod svojo oblastjo, ampak kristijan mora biti naj poprej in pred vsem drugim samega sebe dober pastir; to dolžnost vam bom danes na serce položil v imenu našega naj boljšega pastirja Kristusa Jezusa; poslušajte!

Razlaga.

Morebiti se vam bo čudno zdelo, ker pravim, da mora vsak kristijan samega sebe dober pastir biti, in porečete: „Če smo pastirji, kje pa je naša čeda, kje so naše ovčice?“ Jaz pa še vendar terdim, da smo pastirji, in s tem ne mislim le staršev ko pastirjev svojih otrok; ne gospodarjev, katerim je družinja v skerb izročena; ne drugih predpostavljenih, katerih ovčice so njih podložni, temveč vsakega človeka sploh, kteremu je Bog dve ovčice izročil, izročil dušo, izročil telo, naj ju pase po njegovi sv. volji. Od obedveh ovčic bi mogel tedaj govoriti, ter vam priporočiti, kako ju pasti po božji zapovedi. Ali ker bi to predolgo stalo, prihranim si nauk od telečne paše za drugo priložnost, če je volja božja, danes vam pa le od dušne paše nekoliko povem.

Dober pastir svojim ovčicam naj boljše paše poišče; in tudi pravi kristijan svoji ovčici, ljubi dušici, naj tečniše hrane preskerbi, in ta je:

1. Molitev. Kar je telesu vsakdanji kruh, to je molitev za dušo, in jej tako potrebna, kakor ribi voda. Naša duša namreč je od Boga stvarjena, stvarjena pa tudi za Boga, zatorej je Bog lastno podobo vanjo vtisnil in jo po svoji podobi vstvaril. Toraj je pa tudi sv. volja božja, da se v zemljo preveč ne zamisli in v posvetno ne zatopi, namreč da svoje misli in želje kviško obrača, ter premišljuje božjo visokost in veličastvo, časti Boga, svojega Stvarnika, hvali svojega Odrešenika, in se svojemu Posvečevavcu priporočuje za potrebno milost in pomoč. Za tega del pa tudi najdemo, da vsak pravi kristijan rad moli, ker ve in je prepričan, da le z molitvijo (se ve, da prav storjeno) si sprosi od Boga potrebne gnade, da zamore v dobrem stanovitno ostati in se zveličati; ve pa tudi, da človek hitro v dobrem opeša, in se v grehe zgubi, ako molitev opušča: kakor namreč oslabi telo brez jedi, oslabi tudi duša brez molitve in v dobrem obnemore. — Radi toraj in pogosto molimo, in povzdiguje mo kviško svoje roke, oči in serce, bodisi zjutraj ali zvečer, bodisi pred jedjo ali po jedi, bodisi kader delo pričnemo ali ko ga skončamo: in če bomo vselej tudi prav molili t. j. serčno, ponižno, zaupljivo, stanovitno in v Jezusovem imenu, puhtela bo naša molitev ko prijetno kadilo pred sedež milosti božje, božje usmiljenje pa bo v obilni meri na nas rosilo.

2. „Človek ne živi le samo od kruha, temveč od vsake besede, ktera pride iz božjih ust.“ Pravi kristijan in skerbni pastir svoje duše je ne bo le živil z vsakdanjim kruhom pobožne molitve, temveč jo tudi pasel vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik z zveličansko hrano božje besede. Kakor namreč jed telo redi, tudi božja beseda dušo živi. Da si pa na paši le dobrega zdravega zelišča poišče, dal je Bog vsaki živali natorni nagon; človeka pa je z umom obdaroval in prosto voljo, da si prave tečne in zdrave dušne paše zbira. Dobro pašo mu daje Bog sam po pridigarjih in keršanskih učencih; slabo jed mu svet ponuja v svojih kratkočasih, dobrovoljah in veselicah: Pamet mu pervo svetuje, hudo poželenje drugo priporoča; v sredi med njima pa volja stoji, in si zbira eno ali drugo po njenem dopadanji. Srečen, kdor pamet posluša, in skerbi po pridigah in keršanskih naukih vedno bolj Boga spoznati, ker „to je večno življenje,“ govori Jezus. „da spoznajo tebe, edinopravega Boga, in ktereга si poslal, Jezusa Kristusa!“ Nesrečen pa, kdor z goljufnim svetom potegne, zapeljivcem se vda in lažnjive preroke posluša, ž njimi vred bo šel svojemu pogubljenju naprot! — Po gosti tami nevednosti so nekdaž ljudje hodili, dokler jim svete vere svitla luč zasijala ni; niso imeli ne pravih učencov, ne oznanovavcev edinopravega Boga; resnico so iskali, pa je niso našli! O kako veseli bi bili mnogi med njimi Jezusovih božjih naukov! Kako srečne bi se bili šteli, ko bi se bili znašli med njegovimi učenci! Mi pa smo v sveti veri rojeni, v sveti veri izrejeni: oh, kolika sreča! Kako nehvaležni bi toraj bili, ko bi namesto Kristusovih naukov poslušali le nauke zapeljivega sveta, namesto Jezusa se deržati, le njegovim sovražnikom se vdali, in tako svojo dušo na slabo pašo vodili, ter jo s strupom namesto z zdravno hrano redili! In vendar se ne manjka takih nehvaležnih kristijanov, ki rajši svet ko Jezusa poslušajo: to nam pričajo prazne cerkve med keršanskim naukom, nasprot pa polne pivnice o s. Gospodovih dneh: nam pričajo mnogih kristijanov nekeršanski pogovori, kteri nam obilno na znanje dajejo, da iz takih kristijanov ne govori božji ampak le posvetni duh. Mladi ljudje se povečem le radi pomenjajo od lepe obleke, posvetnih veselie in nespodobnih reči; odraščeni od slabost svojega bližnjega kramljajo, in stari čez slabe čase tožujejo: in če se tudi tu ali tam kaj potrebnega pomenijo, od Boga in božjih reči ne boš dosti slišal. Koliko, da od drugega molčim, ljudje prerokó, kader jim vreme ni po volji, ter jim ali suša ali moča ali pa toča škodo dela, koliko godernanja če ne clo preklinjevanja je čuti o takih priložnostih: da bi pa v tem šibo božjo spoznali, se vdarli na grešne persi, in Boga prosili usmiljenja in rešenja, skorej nikomur ni mar!

3. Da bodo ovčice vedno čedne in snažne, da jim bo jed teknila, jih zdrave ohranila, in se bodo lepo redile, bode jih skerbni pastir večkrat opral in omil. Ravno tako bo pravi kristijan svojo dušico večkrat vmil in očistil v zveličanski kopelji s pokore. Kajti ve in dobro spozna, kako zdravilna in potrebna je večkratna spoved, ako je namreč dobro storjena. Pogostna spoved uči namreč človeka samega sebe prav spoznati, vadi ga ponižnosti, ovaruje lenobe, poterdí v dobrem, otme pred nevarnostjo neveljavne spovedi opravljati, mu vest poojstri, ga brani pred smertnim grehom in tudi pred malimi varuje, ga podpira v skušnjavah in je naj pripravniši pripomoček, notranji mir in dušni pokoj mu ohraniti. Zato pa tudi pravi kristijan tako rad k spovedi hodi, in ne posnema tistih, ki še le takrat na spoved mislijo, kedar v kak greh padejo. Spoved ni le samo pripomoček se storjenega greha rešiti, temoč tudi pripomoček greha se ubraniti. Kakor so namreč telesne zdravila dvojne ločine take, ki bolnega človeka ozdravljajo in druge, ki zdravega bolezní varujejo; tudi spoved ni le grešnikom v odpuščenje grehov, tamveč tudi pravičnim pripravni pripomoček, dušno zdravje ovarovati si in ohraniti. Toraj opominja s. Duh: „Prejden zbolíš, posluži se zdravila!“ (Siraj. 18, 20) Še manj pa se bo pravi kristijan, ki je za svojo dušo skerben, po tistih ravnal, ki še tudi potem, kedar so že v kak smertni greh zagazili, spoved le odlašajo in odkladajo, kar jih v nevarnost postavi, v ravno tisti greh še večkrat se poverniti, pa tudi še v druge smertne grehe priti; taki mislijo: „Zdaj je že vse eno, ker sem se že enkrat pregrešil drugikrat nima toliko v sebi, vseh teh grehov se bom pa ob enem spovedal.“ Taki ne prevdarijo, kako nespametno da ravnajo, ter nič bolj modro, kakor tisti, ki se je hudo vsekal, potem pa čakal, da bi se bil še v drugič vsekal, in potlej še le k zdravniku šel, da bi mu bil obedve rani ob enem seelil. Taki si k sercu ne vzamejo, kako nevarno je v smertnem grehu živeti. Naše življenje je ko kaplja na veji, majhna sapica zapihlja, in veja se zmaje, kaplja otrese in kane na tla, in le ena žilica naj ti počí v telesu, in po tebi je za zmerom. Neki kralj, da bi svojemu prijatlu pokazal, v kako veliki nevarnosti je kraljevo življenje vsaki čas, ukazal je ojster meč na tanjko žimo navezati, in nad kraljevim svojim sedežem obesiti, potem prijatla pokliče, ter na svoje mesto posadi in mu reče, da naj posihmalo on namesto njega kraljuje. Prijatelj tega ves vesel, je že mislil, da se bo zdaj naj srečniši čas njegovega življenja pričel. Toda ko se v svojem kraljevem veličastvu dopadljivo sem ter tje ozira, zagleda meč ravno nad seboj na tanjki žimi viseti, spozna nevarnost, v kateri je njegovo življenje. Lahko bi se bila v tem trenutju drobna žima pretergala, in ojstri meč bi mu bil glavo preklal, ali vsaj močno ranil, zatoorej plane s kraljevega sedeža, in se rajši vse časti in visokosti odpové, kakor da

bi bil še dalje v toliki nevarnosti ostal. Poglejte podobo človeškega življenja na tem svetu. Vsi smo v vedni nevarnosti, ob svoje časno življenje priti; kdor pa v smertnem grehu živi, je zraven tudi še vsaki hip v nevarnosti, svoje večno življenje v nebesih zgubiti. Kako potrebno je tedaj, se večkrat in vselej do čistega spovedati ter tako svojo dušo lepo spirati in omivati od vsakerega grešnega madeža, da bo zmerom pripravljena, brez strahu se vstopiti pred božji sodnji stol, kedar jo bo Gospod nebes in zemlje na odgovor zaklical.

4. Skrben pastir sicer noben dan svojih ovčic ne zanemarja, in jih vsakičes in z vsem potrebnim oskerbljuje; vendar jim pa včasih tudi še kaj posebnega pripravi: Previdno jih pase v terdi zimi s suho kermo; ali kedar ljubo spomladansko solnce zemljo ogreje, in se mlado zelenje prikaže, peljal jih bo marljivo na sladko mlado travo. Ravno tako ravna pravi kristijan s svojo ovčico, ljubo dušico: Ni še s tim zadovoljen, da jo z vsakdanjim kruhom molitve živi, ni mu zadosti, da jo vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik z hrano božjih naukovi redi; o posebnih priložnostih jej tudi še kaj posebnega oskerbljuje. Se bliža kak velik praznik, pride s. adventni ali postni (velikonočni) čas, šel bo in lepo poživil svojo dušo z nebeško hrano s. R. Telesa, ker „to je jed, ki nam ostane v večno življenje“ (Jan. 6, 27.); živi kruh, ki je iz nebes prišel; nebeška mana, ki človeka za večnost nasituje in napaja; sveta popotnica, ki nas krepeča po trudopolnem potu v dolgo večnost; dušna paša, ki človeka za večno življenje živi. Toraj opominja s. Krizostom, ter reče: „Premisli, komu je ta miza (in sicer) iz (same) ljubezni pripravljena, ostermi in se profi nebu povzdiguji!“ In s. Gregor pravi: „O kako sladko jed je telo in kri Jezusa Kristusa!“ Zatoraj pa tudi duša pravega kristijana toliko hrepeni po tem angeljskem kruhu, hrepeni, ko lačni popotnik po potrebnih hrani in kakor žejni jelen po merzli vodi, in okuša v njem že tukaj na zemlji tisto nadzemljsko sladkost, s katero jo bo Jezus, božje Jagnje, in nje prelubi ženin v nebeškem raju napajal. Glejte, tako lepo pase in živi pravi kristijan svojo drago ovčico, ljubo dušico vsaki dan in ves čas svojega življenja na tem svetu.

S k l e p.

Bodimo tudi mi vsi skerbni pastirji svojih dušic. Lepo in vsakičas jih vodimo na zdravo, tečno pašo: vsaki dan nahranimo vsak svojo dušico s kruhom pobožne molitve; vsako nedeljo in vsaki zapovedani praznik jo redimo z evangeljsko hrano božje besede; in o posebnih priložnostih jo tudi še poživimo z angeljsko večerjo s. Rešnjega Telesa. Lepo in pogostoma jo omivajmo v zakramentu s. pokore, da bo vedno čistejša, vedno lepša, in Bogu zmerom bolj prijetna in dopadljiva: „Jezus Kristus pa jo bo napolnil s sadom pravice, v čast in hvalo božjo“ (Filip. 1, 11.), ter sprejel ob svojem času v srečni in veseli kraj, kjer bo en hlev in en pastir na vekomaj. Amen.

Pridiga za 3. povelikonočno nedeljo.

(Žalost kristijanova je veselje sveta; veselje kristijanovo pa žalost sveta; gov. M. T.)

Resnično, resnično, vam povem, da bote jokali in žalovali, svet pa se bo veselil: vi bote žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila“. (Jan. 16, 20.)

V v o d.

Še poslednjo uro ob svojem slovesu bil je Kristus poln najpriserčniše ljubeznjivosti do svojih učencev, naj bi jih na svoje terpljenje in svojo smert pripravil, in jih z upanjem na svoje vstajenje potolažil. Zato jim je rekel: „Še malo, in me več ne bote vidili, in spet malo, in me bote vidili. Ni še po teh njegovih besedah preteklo 24 ur, ko se je ž njegovo smertjo in ž njegovim pokopom prvi del teh besed uresničil, in potem spet še trije dnevi niso minuli, ko se je tudi njegovo vstajenje zgodilo.

Toda aposteljni in učenci Jezusovi teh besed takrat niso razumeli, ker si smerti svojega učenika niso mogli misliti. Domišljevali so si namreč z judi vred, da mora Mesija pozemeljsko kraljestvo ustanoviti, jim vse druge narode podložne storiti, in njih za poglavarje čez nje postaviti. Zato so rekli med sebo: „Kaj je to, kar nam pravi: Še malo, in me ne bote vidili, in spet malo, in me bote vidili?“

Ljubeznjivi Jezus imel je poterpljenje ž njih slepoto, ter jim je le toliko dal na znanje, kako da bodo nad njegovo smertjo žalovali, potem pa nad njegovim vstajenjem se veselili. Rekel jim je: „Resnično, resnično vam povem, itd.“

Vse to je tudi res tako prišlo. Aposteljni in učniki, ko je Kristus terpel, umerl in v grobu ležal, bili so enaki razkropljeni čedi; bili so vsi žalostni in pobiti. Sovražniki Kristusovi nasproti so obhajali veselo zmago svoje peklenske hudobije, ker so mislili, da je s Kristusom vred tudi njegov nauk za vselej v grob pokopan. Ali napočilo je jutro velike nedelje, in Kristus je spet živel kot zmagovavec svojih sovražnikov, zmagovavec smerti, groba in pekla. Tako je bila žalost njegovih prijatlov v veselje spremenjena.

Kakor se je pa z aposteljni takrat godilo, tako se godi še zdaj. Pobožni gredo od žalosti v veselje, hudobni pa od veselja k žalosti. Ta resnica je za nas verne kristjane ne le polna imenitnosti, ampak tudi polna tolažbe. Zato jo hočemo danes nekoliko premišljevati, ter rečem: Žalost kristijanova je veselje tega sveta; veselje kristijanovo nasproti je žalost sveta. — Da bote to prav umeli, me zvesto poslušajte!

R a z l a g a.

Od sveta pravi Kristus: „Jaz ne prosim za svet“, in svojim učencem je rekel: „Vi niste od tega sveta“; ako bi bili iz sveta, bi svet svoje ljubil; ali če vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil, ko vas“. Drugod zopet govori: „Gorje svetu za voljo pohujšanja!“ In sv. Janez pravi od sveta, „da v hudobiji tiči“, ter sv. Jakob imenuje „prijaznost tega sveta, sovraštvo z Bogom“.

Iz teh besed je očitno, da mora svet neka strahotna stvar biti. Kaj toraj beseda „svet“ pomenja? Svet pomenja tiste ljudi,

ki so od Boga odpadli, in ki ne nehajo ga s svojimi grehi in hudobijami žaliti. Svetovi nauki so tisti, ki so z resnicami sv. evangelija v nasprotju. Dela tega sveta pa so časti, bogastva in razveseljevanja, ki se uživajo brez ozira na Boga, na cerkvene zapovedi in na spodobno keršansko vedenje. Vsa ta brezštevilna množica ljudi in stvari imenuje se z eno besedo „svet“, in ker je ta množica od Boga odpadla, in se tako rekoč zoper njega vojskuje, zato jih je Bog v pravično kazen satanu izdal, ki ga Kristus za tega del „poglavarja tega sveta“ imenuje.

Otroci tega sveta dojiijo v svojem sercu nenasitljive strasti, od katerih sv. Janez pravi: „Vse, kar je na svetu, je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja“. In te strasti hudobnega sveta so, ki mlado cvetje in sad kerščanstva zatirajo, sv. cerkev preganjajo, nebesa praznijo in pekel polnijo.

Poglejte, ljubi moji! to je svet, kakor nam ga Kristus in aposteljni zaznamnujejo.

Med ta svet, v sredo med poglavarstvo satana postavil je Kristus svoje Božje kraljestvo, da bi otel, kar je bilo zgubljenega. Otroci tega kraljestva Božjega so tisti, ki so v gnadi Božji in ki si prizadevajo po Božji volji živeti. Nauki in zapovedi sv. vere so podlaga temu kraljestvu. Zakladi gnad, molitev, sv. zakramente, daritev sv. maše, zasluženje svetnikov, in še sosebno zasluženje Kristusovo in Marijno, in po smerti večno zveličanje so dobrote tega Božjega kraljestva. V tem kraljestvu Božjem so dobrote tega sveta le pripomočki, ložej Bogu služiti, ga poveličevati in njegovo voljo spolnovati. V tem kraljestvu Božjem se morajo strasti človekove pod postavo duha vkloniti, povelji Kristusovem, ki pravi: „Kdor hoče za meno priti, naj sam sebe zataji“. — Blagor ubogim v duhu. Blagor žalostnim. Blagor za voljo pravice preganjanim. Zato v Božjem kraljestvu cveti nedolžnost, čednost, pravičnost in svetost v vseh stanovih, v vseh družbah in v vsaki starosti, in kralj tega kraljestva je po lastnih besedah Kristus sam.

Ljubi moji! tu vidite od ene strani kraljestvo tega sveta in kraljestvo Božje. Tako pa sami lahko zapopadete, zakaj da se otroci tega sveta nad tem veselé, za voljo česar otroci Božji žalujejo; ker so si namreč v svojih mislih, v svojih željah, v svojem govorjenji in v vsem prizadetji ravno nasprot, kakor tema in luč.

Kar je otroku Božjemu nad vse, to je njegov nebeški Oče, čegar hvalo in ljubezen oznanuje in njegovo ime poveljuje. Ako

toraj otroci Božji vidijo, da se Bogu dolžna čast in hvala z nevero in krivoverstvom krati, s pisano besedo zasramuje in z mnogotermi grehi žali, žaluje bitko njih serce. Svet pa od te žalosti nič ne ve, temuč se posmehuje, ako sliši Boga, dušo in večnost tajiti in terditi, da ni nobenega povračila po smerti.

Kar otrok Božji naj bolj ljubi, je njegov Zveličar Jezus Kristus, njegovi nauki, njegova sv. cerkev, Božja beseda, prejemanje sv. zakramentov, daritev sv. maše. Ako toraj vidi, da življenje kristijanov zmiraj bolj nekeršansko postaja, da se ne odjenja Kristusovo cerkev in njene naprave in namestnike zasramovati, zaničevati in preganjati, žaluje njegovo serce. Svet pa od te žalosti nič ne ve, in je ne ume; k vsemu se posmehuje, vse ima za prazne izmišljave, in kolikor bolj kdo nekeršansko, neverno in brezbožno živi, kolikor globokejše se kdo v posvetne nečimurnosti in mesene sladnosti vtopi in jih vživa, toliko bolj se veseli.

Najdražji darovi otroka Božjega na svetu so brezmadežna nedolžnost, časti vredna čednost, angelsko devišstvo, močno dušno zaničevanje vsega posvetnega in navdušeno prizadevanje po večnem. Ako toraj vidi, da nedolžnost za nedolžnostjo pred pohujšanjem in zapeljevanjem zvenja, da se mora čednost pred obrekovanjem, zasramovanjem in zaničevanjem na stran umikati; je žalostno njegovo serce. Svet pa od te žalosti nič ne ve, ampak se veseli in posmehuje, ja s svojimi nesramnostmi očitno hvali, koliko nedolžnosti je že zapeljal, koliko devišstva oskrnil, koliko jih od molitve, od Božje besede in sv. zakramentov na široko pot pogubljenja zavrnili.

Otrok Božji živi v prepričanju, da le kat. vera, sv. cerkev in v njej shranjeni pripomočki zveličanja so podlaga, da obstojé in srečno stojé, kakor posamesne družine, tako cele dežele in kraljestva. Ako toraj vidi, da ravno to sv. vero in to sv. cerkev iz družin, kakor iz dežel preganjajo, in na mestu njih neverstvo in brezbožnost v družine in v šole vpeljujejo; je žalostno njegovo serce. Svet nasproti od te žalosti nič ne vé, je ne ume, in se smeja, in ako vidi, da je vsa izreja, vsa omika in vse življenje keršansko podjano, da se jih veliko sramuje se kristjane imenovati, da je njim velika luč keršanstva — tmina, da se prostost otrok Božjih sužnost imenuje, in življenje Svetnikov kot nespamet zaničuje; — nad tem se svet veseli.

Kar otrok Božji sam nad sebo kakor nad bližnjim naj bolj ceni in spoštuje, je neumerjoča duša. Ako pa vidi, koliko jih vse bolj skerbí za časno in telesno, kakor pa za dušno in večno,

koliko zmotenih in preslepljenih dere proti peklu; je žalostno njegovo serce. Svet pa od te žalosti nič ne ve; ampak se na vse gerlo smeja, veseli in vriska, kolikor večja je armada satanovih vojščakov, ki z orožjem v rokah lastne duše davijo in se v jezero žveplenega ognja pogrezovajo. Toda zmiraj tako ne more ostati: „Smeš se meša z žalostjo, pravi prerok, in za veseljem pride žalost“. (Preg. 14, 13.) In sv. Jakop pravi: „Vaš smeh se bo v žalost spremenil“. (4, 3.) Otroke Božje pa tolaži Kristus: „Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila“.

Veliko nevernikov in krivovercev, grešnikov in sovražnikov sv. cerkve, veliko njih, ki so od vere odpadli, zavedeli so se svoje dolžnosti ravno po tem, ko so videli, kako hudobno brezbožni svet uganja, spravili so se z Bogom in s cerkvijo, in so naj gorečniji in naj zvestejši otroci Božji postali. „Tega se veselimo mi, in nad tem žaluje svet“.

Veliko mlačnih, omahljivih, slabih in boječih je v brezbožnem početji sveta se ogrelo in uterdilo, da se zdaj očitno in s serčnostjo za Božjo reč in sv. cerkev poganjajo. — „Tega se mi veselimo; in nad tem žaluje svet“.

Kar je bilo poprej lenega, znemarnega in kakor po tami sem ter tje tavajočega, začelo se je zavedati, kje je luč, kje tema, kje resnica, kje laž, kje pravica in resnica, in kje krivica in goljufija; — ta ločitev duhov se je pričela, ter gre brez zadržka naprej, in ni nam dvomiti, na kateri strani da bo zmaga. „Tega se veselimo mi, in nad tem žaluje svet“.

V tej vojski duhov prihajajo na dan svetle čednosti: junaška poterpežljivost v preganjanji, nevklonljiva serčnost v napadih, neomajljiva stanovitnost v borenji, neboječ spoznanje sv. vere, goreča ljubezen do Boga in do cerkve, radodarna ljubezen do bližnjega, odkritoserčna ponižnost, angelska čistost, junaška ljubezen do sovražnikov, zvesto zaupanje v Boga v sredi neverstva, hudobij in zapeljevanja. „Tega se veselijo otroci Božji, in svet nad tem žaluje“.

Otroci Božji pa tudi vedó, da je Bog tisti, ki ves svet in vse namere človekove vlada, da je on, ki od terpljenja v veselje, od zaničevanja k časti, in od smerti v življenje vodi; da je on tisti, ki bo pravičnost in nedolžnost svojih otrok enkrat vpríčo vsega sveta, vpríčo angelov in svetnikov očitno razodel, ter skrito hinavščino in peklenske naklepe otrok tega sveta z vso ostroostjo svoje pravičnosti sodil. Otroci Božji vedó, da je cerkev Kristusova

sezidana na skalo, in da je vse peklenške moči ne bodo poderle. „Tega se veselé otroci Božji, med tem, ko otroci tega sveta žalujejo in se togoté, da Petrove skale ovreči ne morejo“.

Poslednjič se spominjajo otroci Božji v svojem zasramovanji in v svojih bolečinah besed sv. Pavla, ki pravi: „Terpljenje tega časa se ne da meriti s prihodnjim veličastvom, ki bo nad nami razodeto“. (Rimlj. 8, 18.) Spominjajo se besed sv. Janeza v skr. razodenji (21, 4.): „Bog bo obrisal vse solze od njih oči, in smerti ne bo več; tudi ne bo več ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine; — neverni pa in prekleti, ubijavci in nečistniki, lažniki in vsi grešniki bodo imeli svoj del v gorečem, ognjenem in žveplenem jezeru“. In zavoljo tega naj se svet trese in trepet, zavoljo tega naj žaluje vekomaj.

S k l e p.

Tako je žalost otrok Božjih zmiraj s pravim veseljem namešana, in nje konec je večno veselje, kakor je veselje sveta zmiraj z žalostjo namešano, in njegov konec je večno terpljenje. Zato bodimo potolaženi, če nam je terpeti; bodimo serčni in močni ob času poskušnje, ter stanovitni v boji življenja, naj se prav nad nami izpolnujejo besede Kristusove: „Resnično, resnično vam povem, da bote jokali in žalovali, svet pa se bo veselil“, zakaj izpolnila se bo ravno tako gotovo njegova beseda: „Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila“. Amen.

Pridiga za 4. povelikonočno nedeljo.

(Kam greš na zemlji in kam v večnosti? gov. F. T.)

„Nobeden iz med vas me ne praša: Kam greš?“ (Jan. 16.)

V v o d.

Jezus sedi zadnjikrat v sredi svojih ljubljenih učencev, in začne od njih slovo jemati, zakaj ura je došla, podati se v bitko terpljenje in smert za odrešenje celega sveta. Jezus pravi: „Grem k njemu, kateri me je poslal, in nobeden iz med vas me ne vpraša: Kam greš?“ — Čudno se mu zdi, da ga nobeden ne vpraša, kam pojde. Ko je bilo enkrat veliko ljudi v puščavi pri Jezusu, ki so ga tri dni poslušali in njegove čudeže gledali, bili so njegovi učenci v velikih skrbih, kako jih bodo nasitili, ker so že vsi lačni postali. „Od kod bomo kruha vzeli,“ prášali so hitro Jezusa, da bi toliko ljudi jesti imelo?“ — Ko pa Jezus zdaj govori od imenitnega opravila, od terpljenja in smerti za grehe sveta; ko govori, da se bo nazaj podal k Očetu, od katerega je prišel: so njegovi učenci tiho in nobeden ga ne vpraša: „Kam greš?“ —

Ljubi moji! Ali nismo tudi mi večkrat učencem podobni? Ali ne skrbimo tudi mi le za naše telesne potrebe, in vprašamo večkrat: Od kod bomo kruha vzeli, da jemo? Ko se nam pa govori od večnega življenja, od nebeških resnic, od našega cilja in konca, ali nismo tudi mi takrat tiho, in nič ne vprašamo, kaj to pomenja, kako nas to zadeva? — Koliko jih je izmed nas, kateri se nikoli ne prašajo: Človek! kam pa ti greš? Kaj je tvoj cilj in konec? Zakaj si na svetu? Kaj tebe čaka, ako ta svet zapustiš? — In vendar so to imenitne vprašanja, ki nam globoko segajo v našo časno in večno srečo. Zatorej vas opominjam danes, da se bote zanaprej bolj pogosto, ja vsaki dan popraševali rekoč: Človek! kam greš?

1. Kam greš v tem življenji?
2. Kam pojdeš po tvoji smerti?

Pervo vprašanje vas bo učilo lepo se zadržati in keršansko ravnati; drugo vas bo spomnilo, na smert se prav pripravljati. — Odgovorim v božjem imenu; vi pa poslušajte!

Razlaga.

1. „Kam greš, o človek! v tvojem življenji? Po katerem potu kaj hodiš?“ tako vprašaj moj kristijan, vsaki dan sam sebe. — V jutro vstaneš in se podaš na svoje delo. Pomisli malo poprej: kam da greš. Kdor hoče svoje delo prav opravljati, kdor hoče od svojega dela ne samo časen dobiček, ampak tudi zaslužnje pri Bogu imeti, mora se vsakega opravila iz dobrega namena lotiti. Premisli torej pred svojim delom, da je človek stvarjen za delo, kakor ptica, da leta. Premisli, da je torej božja volja, da delaš, se trudiš in potiš. Premisli, da delo, ki se iz ljubezni do Boga opravlja, nam tudi pomaga doseči krono večnega veselja. Kdor si vse to k sercu vzame in prav prevdarja, podal se bo z veseljem na svoje delo, bo rad in zvesto delal, ko ga tudi nobeden gledal ne bo. Kdor bo prav premislil, storil bo zavolj Boga svoje delo; in od Boga bo pa tudi enkrat svoje plačilo dobil. —

Kader pride dan Gospoda, nedelja in praznik: se ti v cerkev sem le podaš. Premisli poprej, kam greš? — Kdor hoče v cerkev iti in tamkej svojo pobožnost prav opravljati, mora vedeti, da je cerkev hiša nar višega Gospoda, da Jezus tamkej prebiva v sv. rešnjem Telesu, da je tedaj treba tamkej pobožno in z velikim spoštovanjem se obnašati. Kdor hoče tukej Boga prav častiti, mora pri službi božji svoje posvetne skerbi na stran pustiti, in svoje serce le imeti pri Bogu, ktereга v ponižnosti moliti je naša dolžnost. Kdor hoče od božje službe duhovni prid imeti, mora tukej se z zgrevanim srcem bližati božjemu obličju, mora se ponižati pred Jezusom, mora ga narpoprej za odpuščanje svojih grehov prositi, za gnado božjo v tem življenju in za srečno posledno uro se priporočati; potem še le prositi za živež in potrebe našega telesa. — Moramo pa tudi moliti ne samo za nas in za svoje žive, ampak spomniti se moramo v svojih molitvah tudi svojih rajnih, ki še morebiti naše pomoči potrebujejo. Kdor bo vse to poprej premislil, ko se bo semkaj v cerkev podal, zadobil bo tudi od sv. cerkve, od službe božje večni dobiček. —

Kader prideš domu, in se morebiti k jedi vsedeš: pomisli poprej kdo je tisti, ki nam je dal živež za telo? Ozri se poprej, k Očetu v nebesih, in spomni se, da le od Njega pride vsaki dober dar. Opravi poprej svojo pobožno molitev, in prosi Boga za Njegov blagoslov, da bi jed in pijača teknila k časnemu pridu in zdravju duše in trupla. Potem zavživaj božje dari po meri, in se zopet po jedi zahvali Bogu za dobrote Njegovih milostljivih rok. — Spomni se pa tudi takrat, ko se pri mizi znajdeš, da je ravno takrat pa tudi veliko revežev, ki potrebnega živeža nimajo, ki gladu terpijo: tako boš tudi od svoje mize rad podelil potrebnim, ki jih Bog k tebi pošlje, da bi jih nasitil v imenu Jezusovem. Tako boš ti Bogu dopadljiv, tako boš storil dobro delo, katerega ti bo sam Bog enkrat obilno povernil. —

Po jedi se morebiti podaš v kako tovaršijo. Pomisli poprej, kam greš? Je tovaršija poštena, so tamkej pametni in poštenei možje, znaš tje iti; se znaš po dokončani božji službi pošteno razveseljevati v družbi dobrih ljudi; zakaj Bog ne prepove vsakega veselja. Poštene dobre volje zna kristijan tudi biti, keršansko, čisto veselje tudi uživati, kakor opominja sv. apostel Pavl, rekoč: „Veselite se,“ ali veselite se v Gospodu“. — Je pa tovaršija nevarna, se tamkej gerdo govori, se tamkaj nespodobno obnašanje vidi, o ne hodi tje; ostani doma, ti bi mogel Boga žaliti in sebe in druge pohujšati. Stori kaj dobrega svojemu bližnjemu; tako boš ti Gospodov dan prav doprinesel.

Ko se na večer spat podaš, moli poprej k svojemu nebeškemu Očetu; prosi ga za odpuščanje; Njemu se v roke daj z dušo in s telesom, premisli vselej preden zaspiš: Kako bi kaj bilo za mene, ko bi me Bog še to noč k sebi poklical. Spomni se, veliko se jih je že zvečer vleglo, zjutraj pa ne več ustalo; taka bi se znala tudi meni zgoditi. Če si boš to k sercu vzel, varoval se boš gotovo po noči slabo se obnašati, ampak v božjem imenu boš počival in vedno Boga se bal, pa tudi greha se zvesto varoval. Glej! moj kristijan! tako moraš storiti, tako se večkrat vprašati, kam grem, kaj delam, kako hodim po zveličanskem potu? To bo tebi pomagalo pobožno in bogaboječe živeti in se hudega varovati v tem življenji. — Ali prašaj se pa tudi

2. Kam pa pojdem po smerti? — Vi starši! kam pridete vi po svoji smerti? Vi pridete v dolgo večnost, ker ne bote samo za sebe, ampak tudi za svoje otroke odgovor dajali, kako ste jih učili, redili in k dobremu ravnali. Ste si vi vse prizadevali za časno in večno srečo svojih, ste jih v pravem kerš. strahu izrejali: tako bojo vaši otroci enkrat vaša krona v nebeškem

veselju. Ste pa vi svoje dolžnosti zamudili, ste svoje otroke zane-marjali, ste jim morebiti sami slabe izgledе dajali, in svoje lastne otroke pohujševali, gorje vam! Vi morate s strahom in trepetom se podati v nezmerno večnost. —

Vi gospodarji in gospodinje! kam pridete vi po svoji smerti? Vi pojdete v dolgo večnost, kjer ne bote samo za sebe, ampak tudi za svoje podložne na rajtengi stali, kako ste na nje gledali, kako ste jim pravico dajali, kako ste jih svarili in od hudega odvrčali. Ste vi bili do brotlljivi, ljubeznjivi, pravični gospodarji, dobre gospodinje, ste svojim podložnim vselej lepe izgledе dajali in tudi k brunnemu, keršanskemu življenju napeljevali: blagor vam! vi pojdete z veseljem in z veliko tolažbo tje v veselo večnost. — Ste pa sami hudobno, krivično in nespodobno živeli; ste tudi svoje podložne pohujševali, ste jim pravico kratili, na nje niste nič gledali, ampak ste jih pustili v grehu živeti: Gorje vam! Vi pojdete s strahom in trepetom v dolgo, neznano večnost. —

Vi bogatinci in premožni! kam pridete vi po smerti? — Vi pojdete v dolgo večnost, kjer bote morali odgovor dati čez to, kako ste si vi svoje premoženje pridobili, kako ste ga obračali, kako ste ž njim ravnali. Blagor vam! če ste ga le pošteno po pravici si pridobili; če ste ž njim veliko dobrega storili; če ste revežem radi pomagali; zakaj vi ste si s svojim časnim premoženjem večno bogastvo pripravili, nabrali zakladov za nebesa, ki vam bodo večno bogastvo kupili. — Ste pa vi svoje bogastvo po krivici si spravili; ste drugimi škodo delali, pa je ne povernili; ste vidili siromake pa se jih niste usmilili; ste do ubogih terdoserčni bili, si niste s premoženjem nič dobrega pripravili za nebesa: Gorje vam, vi bogatinci! zakaj zapustili bote vse tukej, prazni se bote podali v večnost. S strahom in trepetom pojdete v dolgo, neznano večnost! —

Vi ubogi in reveži! kam pridete vi po svoji smerti? Vi pojdete v dolgo večnost, kjer ne bo več razločka med bogatinom in revežem, kjer bote rajtengo dajali, kako ste svoje ubožtvo nosili. Ste vi pošteno se preživeli z delom svojih rok; ste vi bili zadovoljni z malim, kar vam je Bog dal; ste večkrat pomankanje voljno nosili, ubožtvo radovoljno in poterpežljivo prenašali iz ljubezni do Jezusa, ki je tudi v revščini živel na svetu: blagor vam, vi pojdete v večnost, kjer vaš bo Jezus sprejel v hišo svojega nebeškega Očeta, kjer vam nikdar več kaj manjkalo ne bo! — Ste pa godernjali čez svoj revni stan, čez revščino, čez težave; ste se dali zapeljati, da ste si kaj po krivici prisvojili, drugim škodo storili, pa je nikoli ne povernili, ste vi nepošteno, krivično,

in hudobno živeli na svetu: Gorje vam! vi pojdete s strahom in trepetom enkrat v dolgo, neznano večnost, kjer vas tudi nič dobrega veliko pa hudega čaka! —

Vi pobožni in bogaboječi kristijani! kam pridete vi po svoji smerti? Vi pojdete v dolgo večnost, kjer bote obilno plačilo prejeli za vsako dobro delo, za vse hudo, ki ga iz ljubezni do Boga prenašate. Blagor vam! če v dobrem, keršanskem življenju do konca stanovitni ostanete; zakaj vi bote prejeli krono pravice. —

Vi grešniki in hudobneži! kam pridete vi po svoji smerti? Vi pojdete v dolgo večnost, kjer se noben greh brez kazni ne pusti, kjer se bo ojstra pravica božja nad vami strahovito razodela. Gorje vam! če se ne spokorite in poboljšate, dokler je še čas, dokler vam še sonce milosti božje prijazno sije. — Vi bote s strahom in trepetom se podali v dolgo, neznano večnost, kjer vas čaka življenje nesrečno, življenje strašno in neskončno.

S k l e p.

Kristijani moji! Le večkrat na to pomislite. Pomislite in vprašajte sami sebe: Kam gremo v tem življenju, po katerem potu hodimo, ali proti nebesom ali proti peklju? Kam pridem po smerti? Večkrat si to k srcu vzamite in gotovo se bote pravega keršanskega življenja poprijeli, greha se varovali, veliko dobrega storili, in se tako za srečno smert prav pripravljali.

Vi mislite radi na svoje posvetne reči, ki le malo časa terpijo; mislite toliko več na vaše duše, da jih bote zveličali. — Naše življenje na svetu je kratko. Večnost se nam zmirom bolj bliža. O mislite torej večkrat na svoj cilj in konec. Prosite pa tudi, da bi ga srečno dosegli po gnadi in milosti Gospoda našega Jezusa Kristusa! Amen.

Pridiga za 5. povelikonočno nedeljo.

(Čemu procesije, in kako se jih udeleževati? gov. M. T.)

„Resnično, resnično, vam povem, ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“. (Jan. 16, 23.)

V v o d.

Ako se kdo v ptuje kraje odpravlja, je navada, da se pri svojih prijateljih in znancih poslovi, in jim kako malenkost v spomin na-se zapusti. Prijatli, ki so doma ostali, pogledujejo na to zapuščino, mislijo na svojega po ptujem potujočega prijatla, in ga hranijo v svoji pobožni molitvi. Tudi je šega, kedar koga svojih sinov spustite od doma, da mu na pot daste kako svetinjo matere Božje, ali kako drugo dragocenost, ali mu vsaj z besedo priporočate, naj ima povsod, koderkoli bo hodil, Boga in njegove zapovedi pred očmi, in naj nikoli kaj takega ne stori, pred čimur ste ga njegove žive dni ljubeznjivo svarili.

Tudi Kristus, ko je pri zadnji večerji od svojih žalostnih učencev slovo jemal, obljubil jim je drugega tolažnika v preganjanji in v terpljenji, drugega poterdnika v veri, namreč sv. Duha. Od tega jih je zagotovil, da jih bo vso resnico učil, in jih vsega opomnil, karkoli jim je On pravil, ter jih bo z močjo in serčnostjo napolnil, da bodo svet in pekel in vse njune sile srečno zmagovali. Da bi pa to zmago vsegdar dosegli, ni jim podal drugega orožja, kakor molitev, katero naj v njegovem imenu, to je: gledé na njegove zasluženje k nebeškemu Očetu opravljajo. In taki njih molitvi dal je obljubo, rekoč: „Resnično, ... vam bo dal“. (Jan. 16, 23.)

Te besede Kristusove, ljubi moji! veljajo tudi nam. Tudi nam je dana obljuba, da nam bo nebeški Oče vsega dal, česar ga bomo v Jezusovem imenu prosili. Ravno ta obljuba Kristusova pa je, ki nas mora zlasti danes k goreči molitvi, k zaupanju na Božjo

previdnost in k ponižni vdanosti v njegovo sveto voljo spodbadati, ker ima ravno današnja nedelja, kakor prihodnji trije dnevi tega tedna, še poseben namen, da naj Boga prosimo v svojih molitvah, da nam ohrani žito na polji in daruje bogato žetev. Zato namreč so procesije v križevem tednu vpeljane, da bi z zedinjeno molitvejo nase in na polje nebeškega blagoslova sprosili. Za tega voljo zdi se mi potrebno, da vas v današnji pridigi od križevega ali prošnjega tedna kaj več podučim, ter vam pokažem

1. Čemu so prav za prav ta teden procesije vpeljane; in

2. Kako se vam gre teh procesij (obhodov) udeleževati. Začnem v imenu Jezusovem!

Razlaga.

1. Da imamo v katoliški cerkvi pred praznikom Kristusovega vnebohoda prošnji teden, in da s križem in z banderi za procesije hodimo, je 1) že silno stara, 2) splošna, in 3) vse hvale vredna navada. Tega pa je dovolj, da naj se revni in bogati, stari in mladi, oženjeni in neoženjeni teh cerkvenih obhodov udeležujejo.

Procesije, sem rekel, so 1) silno stara navada, akoravno pa niso zapoved Kristusova, ampak so še le dar sv. katoliške cerkve, katerega so njeni otroci potem prejeli, ko so se ga mogli poslužiti. Zlasti v prvih treh stoletjih kristijani zarad preganjanja na take očitne procesije niso mogli misliti. Dosti jim je bilo, če so mogli skrivé in po noči v kacic oddaljenih gojzdih, v podzemeljskih jamah ali po drugih kotih se shajati in ondi najpotrebnišo službo Božjo opravljati. Kakor hitro pa je preganjanje potihnilo, začele so se tudi procesije, tako da že v 2. stoletji po Kristusu cerkveni pisavec Tertulijan od njih govori. Tudi sv. Krizostom omenja nekih obhodov, ki so jih njega dni zato obhajali, da bi bili od Boga sprosili, naj poneha silno deževanje. — Na dalje se od procesij križevega tedna v življenji sv. Mamerta, škofa na Francoskem v mestu Vienne bere, da so se v njegovem času že začele mlačno opravljati. Ko je bilo pa potem v l. 469 mesto s potresi, s slabimi letinami in s strašnimi požigi hudo obiskovano, vpeljal je sv. Mamert zopet te procesije pred Kristusovim vnebohodom, in ljudje

so spokornega serca prosili, naj Bog odverne te šibe. V letu 511 pa je bilo v cerkvenem zboru v mestu Orlean določeno, da se je ta bogoljubna služba Božja vsako leto zaporedoma obhajala, dokler se je po vsem keršanskem svetu razširila in popolnoma ustanovila po papežu Leonu III. — In zato, ljubi moji! ako nekdanji Bog in stara vera, ter stara keršanska gorečnost pri nas še kaj veljajo, moramo se še mi z ravno tako pobožnostjo k procesijam shajati, s kakoršno so jih naši nekdanji spredniki, naši nekdanji stariši obhajali.

Procesije križevega tedna so 2) splošna navada. Praznovalo se je že od nekdanj toliko procesij, kolikor so jih občne potrebe same ob sebi zahtevale. Velikrat se je zgodilo, da so se posamezne soseske ali mesta zaobljubile, za té ali druge nesreče voljo v procesiji na božji pot iti, kakor se to še sedaj na nekterih podobah vidi, ki so sem ter tje po romarskih cerkvah shranjene. Take posebne procesije pa so bile od više gosposke po nekterih škofijah sčasoma prepovedane. Ali procesije križevega tedna, kakor procesija na sv. Marka dan, ki jo je v l. 590 papež Gregor Veliki vpeljal, ko je namreč v Rimu in po vsem Talijanskem strašna kuga razsajala, in je vsak, ki je kihnil ali zazeval, kar mertev na tla padel; te procesije niso bile od nobene više gosposke prepovedane, marveč po vsem katoliškem svetu vpeljane; zato se pa toliko bolj spodobi, da se jih ves katoliški svet z gorečnostjo in pobožnostjo udeležuje. Zakaj kakor imamo vsi enega Očeta v nebesih, in kakor smo vsi otroci ene družine, tako naj tudi vsi kličemo: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh!“ Tako lepo na znanje dajemo, da smo tudi mi, česar sv. evang. Lukež od kristijanov prvih časov pravi, vsi enega serca, vsi enih misli, vsi ena duša. In take združene prošnje kako bi ne bile uslišane pri Očetu usmiljenja, ki nam je po svojem ljubeznjivem Sinu zaterdil, da, kjerkoli sta dva, ali so trije v njegovem imenu zbrani, ondi je on sam med njimi?

Procesije so 3) vse hvale vredna navada. Sv. apostel Pavl nam veli: „Vse poskušajte, kar je dobrega, ohranujte!“ Procesije pa niso nič drugega, kakor shodi pobožnega ljudstva, ki z znamenjem sv. križa in s cerkvenimi praporji skozi terge in vasi, čez polje in travnike v lepem redu hodijo, in v svojih očitnih ter združenih molitvah Božjo vsemogočnost in dobrotljivost hvalijo, nase, nad svoje pobištvo, nad živino, nad žitno polje, nad travnike in ngrade, prosijo nebeškega blagoslova. — Molitev je toraj pri procesijah pglavitna reč, ker ne boja ampak molitev se šteje k dobrim delom, ki nam v nebesa pomagajo, molitev je ključ do

Božjega usmiljenega serca, in njegovih nezmernih zakladov, molitev je ključ do nebeških vrat.

Da se pa k molitvi pod milim nebom zbiramo, tudi to je vse hvale vredno. Pod milim nebom ogledujemo rodovitno polje, znovich ozelene travnike in lepo cveteče sadno drevje. Ta mili pogled vse oživiljene spomladanske natore nas toliko bolj v serce gine, da naj svojemu Stvarniku v nebesih vso mogočo čest in hvalo pojemo, naj nam vse to dobrotno ohrani, kar nam je sedaj na ogled postavil, in vse tisto milostno od nas odverne, s čemur bi v solzah pičli kruhek rezali, ali z žalostjo ubožne mize pogrinjali.

Na dalje so procesije tega tedna podoba Kristusovega čestitega vnebohoda. Kristus pravi: „Izšel sem od Očeta in prišel na svet; sedaj pa svet zopet zapustim in grem k Očetu“. Tudi mi se izhajamo od svoje matere od farne cerkve, in zahajamo v druge ter se vračamo na svoj dom. S tem potom poslednjič na znanje dajemo, da smo popotniki na tem svetu, kakor so bili naši očetje, katerih sedaj ni več, in da tudi mi tukaj nimamo obstoječega mesta, temuč prihodnjega iščemo, da naš pravi in stanovitni dom je tam gori nad zvezdami, kamor je Kristus pred nami šel, pripravljat nam ondi sedežev česti in veselja; zakaj On hoče, da tam, kjer je on, naš učenik in zveličar, ondi naj bomo še mi njegovi učenci in odrešenci. Poglejte toraj, kako stara, splošna in vse hvale vredna navada da so procesije v katoliški cerkvi!

Ali da nam bodo te procesije v resnici koristile, in nam dušnih in telesnih dobrot prinašale, kako se nam jih pa 2) gre udeleževati?

Da bodo procesije v resnici Bogu dopadljive pota in nam zaslujljive dela, ali z drugimi besedami; da bomo od Boga prejeli, česar prosimo, treba je 1) v lepem redu, zversteno hoditi, 2) pobožno in goreče med potom in v cerkvi moliti, in 3) pravega spokornega duha in skešanega serca pri njih pričujočim biti.

1. Lepi red pri procesijah obstaja v tem, da ste od začetka in notri do konca pri molitvah gredé med potom kakor v cerkvi pri Božji službi pričujoči, gredé par za parom zversteno hodite in za tem, ki naprej moli, enako glasno odgovarjate. Pri procesijah ne sme biti podobno, kakor bi pastir ovce iz ovčjaka spustil, kjer se mladi in stari, veliki in majbni, vsi brez razločka med sebo gnjetó in prerivajo. Vsak se derži bandera svoje soseske in tovaršije svoje enakosti in svojega stanu. V cerkvah, kjer koli je

prostora od znotraj dovolj, nikar brez vzroka od zunaj ne ostajate, ker taki, ki brez vzroka to delajo, daritve sv. maše in Božje besede niso deležni, in očitno kažejo, da jim ni mar za Boga, ne za njegov blagoslov z nebes. Zato opominja sv. Pavel Korinčane rekši: „Vse naj se pošteno in po redu godi“ (I. 15. 40.)

2. Kakor sem rekel, je treba gredé med potom, kakor v cerkvi goreče moliti. Ta molitev pa pred vsem bodi pobožna, ker sicer nima zasluženja pri Bogu, in tudi nam velja očitanje, ko je Judom rekel: „To ljudstvo me z jezikom česti, njihovo serce pa je deleč od mene“. Pobožna pa bo vaša molitev takrat, kedar bote pri njej vselej v Boga in v to mislili, kar govorite; zakaj: „Bog je duh“, pravi Kristus pri Janezu (4, 24.), „in kateri ga molijo, ga morajo v duhu in v resnici moliti“. V duhu toraj molite, kedar vaše serce za to vé, kar z ustmi izgovarjate; v resnici pa molite, kedar si tudi sami prizadevate, doseči, kar Boga prosite. Kakor pri vsaki molitvi, pustite tudi pri procesijah vse druge časne skerbi na strani, ne izgovarjajte, in ne smejajte se gredé med potom, temuč molite in dajajte Bogu in svetnikom, ktere v litanijah na pomoč kličemo, spodobno čest, da po njih priprošnjah dosežemo, kar s svojo slabostjo zadobiti ne moremo.

Najpotrebniše pri procesijah pa je poslednjič 3. spokoren duh in skesano poterto serce. Pot, ki ga storimo, naj nam bo vselej pot pokore; spoznajmo, da smo grešniki in kot grešniki pred Bogom uslišanja svojih prošenj nevredni; skesanega in potertega, ponižanega serca pa, pravi kraljevi prerok David, Gospod ne bo zaverigel. Spoznati moramo, da zložno in mehkuzno živeti, pregrešno veselje vživati, svojemu poželjivemu mesu streči, in svojemu gerlu in trebuhu služiti pravi se ne po ternjevem potu v nebesa, ampak po ravni in gladki cesti proti peklu hoditi. „Tisti namreč“, piše sv. Pavl, „ki so Kristusovi, so svoje meso s hudimi nagnjenji in poželjivostjo vred križali“. — Poglejte! zato se križevi teden, kakor v adventnem ali postnem času, Božja služba v višnjevem oblačilu, ki post in pokoro pomenja, opravlja. Zato je bilo v prvih časih keršanstva te tri dni križevega tedna ravno tako prepovedano mesne jedi vživati, kakor v petkih in ob sabotah, in po več krajih celo deželske postave velé, da so vsaktere igre, ali zahajanje v gostivnice, vsi kratkočasi prepovedani, naj bi bile tako procesije križevega tedna zares prave pota pokore, brez ktere vse naše klicanje: „Gospod, usmili se nas!“ in vse naše prošnje: „Gospod, usliši nas“, pri Bogu nič ne izdajo. Le molitev ponižnega in skesanega serca oblake predere, in se kakor lepo dišeči dim kadila pred sedež Najvišega vzdiguje. Hodite toraj, še enkrat ponovim, k procesijam vselej v lepem redu, med potom kakor v

cerkvi pobožno in goreče molite, in še zlasti spokornega duha in skesanega, ponižnega serca bodite. Tako se bo gotovo milo oko našega nebeškega Očeta dohrotno in usmiljeno na nas ozerlo, in njegova radodarna roka nam bo v sedanjih hudih časih in terdih poskušnjah dodelila gotovo pomoč.

S k l e p.

Da bote pa toliko rajše spolnovali, kar sem vam danes od procesij govoril, opomnim naj vas k sklepu še na dve drugi za vsakega izmed nas naj imenitniši procesiji, namreč našo procesijo po smerti, ko se bodo zvonovi iz visokega turna milo oglasili, nam poslednjo mertvašnico peli in nas bo peščica naših prijatlov in znancev gredé za mertvaškim križem do groba spremila, in pa na tisto veliko procesijo sodnji dan, ko se bo znamenje sv. križa na nebu prikazalo, in pod katerim znamenjem pojdejo izvoljeni v večno življenje. — Zato, ljubi moji! hodimo sedaj v življenji za križem tako, da se nam ga sodnji dan ne bo bati! Amen.

Pridiga v god Kristusovega vnebohoda.

(Po nebesih zdihujmo, za nebesa delajmo; gov — f—.)

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet. (Mark. 16, 19.)

V v o d.

V listu do Hebrejcev piše sveti Pavl od svetih mučencev in drugih svetnikov njegove dobe, da jih je Bog zgodaj v nebesa vzel, ker hudobni svet ni bil vreden, jih dalj časa imeti med seboj. Koliko manj je bil še le vreden hudobni svet, imeti med seboj Kristusa, Gospoda vseh gospodov, kralja vseh kraljev, našega Odrešenika in nebeškega Učenika, našega nekdanjega Sodnika! In ravno zato se je Jezus vernil v nebesa nazaj k svojemu Očetu. To se je godilo današnji dan, kakor nam pripoveduje današnje sv. evangelije, rekoč: „Tisti čas se je prikazal Jezus enajsterim, ko so pri mizi bili“, to je: tisti čas, ko je preteklo 40 dni po Kristusovem častitem vstajenju, in je napočil tisti dan, o katerem je imel Jezus čudoma iti v nebesa, prikazal se je Jezus svojim enajsterim apostelnom v Jeruzalemu, ko so ravno obedovali. — V novič „je svaril njih nevero, in terdobo njih serca, da tistim, ki so vidili, da je vstal, niso verjeli“. — Na to jim je zapovedal, da naj gredo, ter po vsem svetu oznanujejo sveto evangelije. Rekel jim je: „Pojdite po vsem svetu, in oznanujte evangelije vsi stvari. Kdor veruje in je kerščen, (ter z vero in kerstom sprejme vso keršansko postavo), bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen“. Da bi jih tem bolj privoljne naredil in tem bolj goreče za to težavno in trudopolno delo, obetal je dar čudežev njim in tudi nekterim drugim spoznovavcem njegove svete vere, ter je rekel: „Kteri pa verujejo, pojdejo te znamenja za njimi: V mojem imenu bodo hudiče izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali, in ako kaj strupenega pijó, jim ne bo škodovalo; in na bolnike bodo roke pokladali, in bodo zdravi“. — In ko je bil Jezus svojim učencem vse to dopovedal, vzdignil se je ž njimi iz Jeruzalema, in je šel

v Betanijo in na Oljsko goro. Na Oljski gori je svoje bitko trpljenje pričel, ter kervav pot potil; na Oljski gori je hotel tudi svoje veličastno kraljevanje začeti. Pozemeljski Jeruzalem, v katerem je premagal vse svoje sovražnike, je zapustil, in se je iz Oljske gore vzdignil v nebeški Jeruzalem, da bi ondi ob božji desnici sedel kraljeval čez vse stvari v nebesih in na zemlji. Ko tedaj Jezus s svojimi učenci pride na Oljsko goro, vzame jim še enkrat v misel obljubo, katero jim je že večkrat storil, da jim bo svetega Duha poslal. Zapovedal jim je, naj se vernejo v Jeruzalem, in naj ondi čakajo prihoda svetega Duha. „In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, bil je v nebo vzet, in sedi ob božji desnici“. Naš Gospod in Zveličar ni se hotel hitro vzdigniti v nebеса, kakor nekdanj Elija, ki se je na ognjenem vozu odpeljal iz tega sveta hitro, kakor da bi ga bil veter odnesel; ampak se je počasi in polagoma z zemlje vzdigoval v nebo, da bi bili vsi njegovi učenci popolnoma in do dobrega prepričani od njegovega vnebohoda. Vsi so vidili, kako da se je zmerom bolj in bolj od tal pomikal in višje in višje vzdigoval, ter bolj in bolj bližal nebesom. Na zadnje priplava svitel oblak, in zakrije Jezusa, da ga nič več ne vidijo njegovi učenci. Apostelniki na Oljski gori stoje, in stermo vpirajo svoje oči v nebo na tisto mesto, na katerem so Jezusa iz vidala zgubili. Ko pa še vsi zamaknjeni gledajo kviško, glej, stala sta dva moža, dva angelja, pri njih v belih oblačilih, in sta rekla: „Možje Galilejski, kaj stojite, in gledate v nebo? Ta Jezus, kateri je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga vidili iti v nebo“. Hotla sta jim reči: Zastonj se zanašate, da bi svojega božjega Učenika še kdaj vidili na tem svetu. Kar vam je poprej pripovedoval, zgodilo se je. Zares je zdaj v nebеса šel, kakor je poprej napovedoval. Nikar zavoljo tega ne žalujte, temveč se potolaženi v Jeruzalem vernite, ter storite, kar vam je zapovedal. Ob koncu sveta bo spet prišel na zemljo v ravno tako velikem veličastvu, v kolikoršnem ste ga zdaj vidili v nebеса iti.

— Učenci Jezusovi se potolaženi vernejo v Jeruzalem, veseli Jezusove nebeške časti, so ondi deset dni v molitvi prebili, dokler ni prišel nad nje Tolažnik, sveti Duh. Po prihodu svetega Duha „pa so šli, in so učili povsod, in Gospod je delal ž njimi, in besedo poterdoval z čudeži, kateri so se po tem godili“. To je kratek zapopadek dan. sv. evangelja. Kaj nas pa uči današnji sv. praznik? Ljubeznjivi! Jezus je šel v nebеса: 1. Naj tudi mi po nebesih zdihujemo in naj tudi mi za nebеса delamo. Poslušajte!

Razlaga.

1. Ljubi bratje in ljube sestre! najimenitniše opravilo, ki ga moramo opravljati na tem svetu, je: da Bogu zvesto služimo ter pobožno živimo, in nekdaj dosežemo večno zveličanje. Vse druge opravila niso tako imenitne opravila. Ravno zato, da pobožno živimo in večno zveličanje dosežemo, vstvaril nas je Bog Oče; ravno zato, da pobožno živimo in večno zveličanje dosežemo, odrešil nas je Bog Sin; in ravno zato, da pobožno živimo in večno zveličanje dosežemo, posvečuje nas sv. Duh. Ravno zato morajo pa tudi vse naše misli in želje, mora vse naše djanje in nehanje obrnjeno biti v pobožno življenje na tem svetu in v večno zveličanje na unem svetu v nebesih. Za tega voljo piše sv. Pavl Kološanom (3, 1. 2.): „Ako ste vstali s Kristusom, iščite, kar je gori, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji; hrepenite po tistem, kar je zgoraj, ne pa po tem, kar je na zemlji“. Tega nauka se je držal sv. Ignacij, ki je večkrat govoril in rekel: „O kako zlo mi zemlja merzi, kedar v nebesa pogledam!“

Dokler so se Izraelci znašli pod Faraonovo oblastjo in v terdi Egiptovski sužnosti, v kateri so morali opravljati silo težavne dela, mnogo lakote in žeje prenašati, obilno tepeža uživati in drugih britkost: zdihovali so noč in dan po svoji domači deželi, v kateri bi si bili odpočili od svojega truda in svojih težav. Tako močno so žalovali in tako britko zdihovali, da so se smilili clo Egipčanom, svojim zatiravcem. (Exod. 1.)

Tudi nam, ljubi moji! je ta svet zares dežela sužnosti. Tudi mi namreč moramo tukaj vsak po svojem stanu opravljati težavne dela in trudopolne opravila. Tudi mi moramo marsikterikrat prestajati lakoto in žejo, prenašati vročino in zimo. Tudi nas teže mnoge skerbi in različne težave. Tudi nad nas pride mnogo britkost in nadlog. Tudi nam je toraj treba po vsi pravici zdihovati po nebesih, naši edinopravi domovini, in tje gori obračati svoje misli in želje, in tje gori pošiljati svoje zdihljeje in svoje hrepenenje. Na vse to nas opominja današnji god in praznik, god in praznik Jezusovega častitega vnebohoda.

2. Toda to še ni zadosti, le samo misliti na nebesa, le samo zdihovati po večnem zveličanju; tudi delati moramo za nebesa in za zveličanje. Nebesa so plačilo; plačilo pa se mora zaslužiti,

kakor Kristus uči z razločno besedo, rekoč: „Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“. (Mat 7, 21.) Sv. Pavl pa piše: „To je volja božja, vaše posvečenje“. Naše posvečenje pa obstoji v tem, da se hudega varujemo in dobro delamo, da se greha zderžujemo, čednost ljubimo in dobre dela doprinašamo.

a) Kdor hoče v nebesa priti, mora greha se varovati. S. Pavl uči: „To namreč vedite in premislite, da noben nesramnež ali nečistnik, ali lakomnik, kar je molikovanje, nima deleža v kraljestvu Kristusovem in božjem“. (Efež. 5, 5.) „Nikar se ne motite! Ne nečistniki, ne molikovavci, ne prešestniki, ne mehkužniki, ne nečisti s svojim spolom, ne tatje, ne lakomniki, ne pijanci, ne preklinjevalci, ne roparji ne bodo posedli božjega kraljestva“. (I. Kor. 6, 9, 10.)

b) Kdor hoče večno zveličanje doseči, mora čednost ljubiti in dobre dela doprinašati, mora rad moliti, mora se radovoljno postiti, mora biti radodarnih in usmiljenih rok ter mora bližnjemu duhovne in telesne dela usmiljenja skazovati. Kristus pravi: „Kar ste storili kateremu teh mojih naj manjših bratov, ste meni storili“. (Mat. 25, 40.) Gotova resnica je, da noben len in nemaren kristijan ne pojde v nebesa. „Preklet bodi, kdor nemarno opravlja Gospodovo delo“, govori prerok Jeremija (48, 10.). Nespametne device niso bile na ženitnino sprejete, ker niso imele olja (dobrih del) v svojih svetilnicah. Nemarni hlapec je bil veržen v vnanje teme, ker je zakopal talent svojega gospoda, in ni ž njim pridno gospodaril. (Mat. 25.) Vsem lenim in nemarnim kristijanom veljajo besede Kristusove, ktere je govoril o nerodovitnem drevesu, rekoč: „Vsako drevo, ktero ne stori dobrega sadu, bo posekano, in v ogenj verženo“. (Mat. 7, 19.)

Kdor hoče v nebesa priti in večno zveličanje doseči, mora se posebno čednost potrpežljivosti ljubiti, ter križe in težave sedanjega življenja voljno prenašati, prenašati iz ljubezni do Boga. Naš Gospod in Zveličar se ni hotel poprej v nebesa verniti, dokler ni 33 let revno na zemlji živel, se noč in dan trdil, brez števila težav potrpežljivo prestal in s tem zvesto spolnoval voljo svojega nebeškega Očeta. Od njega piše sv. Peter: (I. 2, 21.) „Kristus je za nas terpel, in vam je zapustil zgled, da hodite po njegovih stopinjah“. — Ravno to sta hotla učencem Jezusovim povedati tista dva angelja, ki sta se jim prikazala na Oljski gori, rekoč: „Možje Galilejski! kaj stojite tukaj, in gledate v nebo?“ Vaše stermenje, vaše zdihovanje samo vam ne bo dosti pomagalo; poj-

dite rajši, in molite, da obljubljeni Tolažnik, sveti Duh, kmalu pride nad vas, da vas bo razsvitljeval in poterdoval, da bote zamogli svoje imenitno opravilo srečno oskerbovati, ter sveto evangelije serčno oznanovati, in voljno prenašati vse težave, ktere vas bodo pri tem doletele; zakaj le s tim si bote nebesa zaslužili.

Aposteljni so vse to tudi res zvesto storili, ter serčno in neprestrašeno oznanovali sveto evangelije, dasiravno so pri tem mnogo preganjanja preterpeli in prestali grozopolno smert. — Enako so tudi drugi svetniki in božji prijatli ravnali. O kako poterpežljivo je vse obrekovanje in preganjanje prenašala sv. Elizabeta, hči Ogerskega kralja Andreja II. in žena Ludovikova, ki je bil deželni knez v Turingiji in na Hesenskem. Sveta Elizabeta je že od mladih nog vsako čednost ljubila, sešebno pa je bila do revežev in siromakov neizrečeno ušmiljenega serca. Ne le, da je bolnišnice zidala in sirotišnice, v kterih so bili bolniki in siromaki lepo preskerbljeni, ampak še clo z lastnimi rokami jim je marsikterikrat streгла. V njenem premoženju so res reveži in siromaki imeli svojo dedšino. Pobožni knez, njen mož, je bil enega duha s svojo bogoljubno gospo. In ko so mu jo enkrat hudovoljni ljudje tožili, ter rekli, da deželno premoženje zapravlja s svojo preobilno radodarnostjo, zavernil jih je rekoč: „Jaz svoje gospe ne morem grajati zavoljo njene radodarnosti, ktera nam bo božji blagoslov priklicala iz nebes. Gotovo ne bomo pomanjkanja terpeli, dokler bomo reveže podpirali, kakor smo jih podpirali dosihmalo“. Toda pobožni knez umerje 11. dan maja 1227. leta. Hudobni nevošljivei in častilakomniki se zvežejo, in sveto Elizabeto iz dežele preženó, kakor bi zapravljala deželno premoženje. Elizabeta, ktera je poprej tolikim ljudem miložnjo delila, morala je zdaj sama miložnjo prositi. Toda sveta žena se o tem tudi le z eno samo besedico ni pritožila, temuč je s prečudno poterpežljivostjo prenašala vse ogovarjanje in krivično preganjanje.

S k l e p.

Učimo se iz vsega tega tudi mi proti nebesom pošiljati svoje želje, greha se varovati, čednost ljubiti, dobre dela doprinašati, svete božje zapovedi spolnovati, da tudi mi enkrat srečno pridemo v nebesa, srečno dosežemo večno zveličanje. Amen.

Kratko pa dobro.

1. povelikonočna nedelja.

(Jezus začne staviti svojo cerkev.)

„Prišel je Jezus in je v sredo med nje stopil“. (Jan. 20, 19.)

V v o d.

Jezus se je rodil, je učil, delal, terpel, umerl pa tretji dan je . . . Tako je J. svoje opravilo na tem svetu dokončal in prišel je čas, da se spet verne k Očetu. Pa prišel je J. odrešiti vse ljudi vseh krajev in časov; zatoorej mora še za to skrbeti, da se študenti njegovih zaslug in milost raztakajo po celem svetu in do konca sveta. In k temu začne J. ravno danes narejati svoje priprave, staviti svojo sv. cerkev. J. je svoje delo dokončal in gre; pa nas ne zapusti kot revne sirote, temveč nas vse hoče deležne storiti svojega odrešenja. Zatoorej pride že prvi dan k svojim učencem in jim sporoči svoje opravilo, svoj poklic in svojo oblast. Tako začne J. staviti svojo sv. cerkev s tim:

1. da svoje učence pošilja v imeni svojega Očeta;
2. da jim vdihuje sv. Duha in
3. da jim sporoča oblast grehe odpuščati.

R a z l a g a.

Cesarji in kralji imajo svoje poslance ali namestnike pri drugih vladarjih; tudi sv. Oče papež jih imajo. To so dokaj slavni, imenitni in mogočni gospodje. Tudi J. je napravil na svetu svoje kraljestvo, sv. cerkev, in pošilja svoje poslance. In v današnjem sv. evang. vidimo,

1. da jih pošilja v imeni svojega neb. Očeta. „Kakor je Oče mene poslal, . . . Sv. apostelnj in učenci niso šli v imeni kacega kralja, ampak . . . in tudi naši škotje in njih pomagavci niso poslani od kake dež. gosposke, nimajo svoje oblasti od cesarja, ampak od Boga. Ne po rojstvu, ne po žlahti, ne po daritvi, ne po volitvi nimajo svoje oblasti, ampak po zakramentu mašnikovega posvečevanja. Zatorej pa jim tudi cerkvene oblasti: učiti, zakramente deliti, daritev sv. maše opravljati, cerkv. postave dajati, nobena oblast ne sme in ne more vzeti ali krajšati. Zgodilo se je to že scer večkrat in se še godi, pa to ni pravica; kjer se to godi, ne daje se Bogu, kar je . . . in tu so za cerkev hudi, žalostni časi, časi preganjanja in mučenstva. To je cerkv. oblast; zatorej častite in ubogajte svoje cerkv. predpostavljene; od Boga so poslani in pooblasteni!

Jezus je prišel na svet, da nas odreši, to je, da nas reši od nesreče in škode, katero nam je napravil prvi greh: postali smo po grehu neumni in nevedni, pa pred Bogom grešniki, krivi njegove jeze in pogubljenja. Od vsega tega nas je J. odrešil in to svojo gnado sporočil tudi svojej sv. cerkvi. Zatorej v današnjem sv. evang. vidimo,

2. da svojim učencem vdihuje sv. Duha. „In ko je bil to izrekel, dihnil je v nje . . . Tako je J. vdihnil sv. Duha. Kakšen pa je ta Duh, povedal jim je že pri svojem slovojemanju: „Še veliko vam imam povedati; pa . . . kader pa pride on, Duh resnice, vas bo učil vso resnico“. Kar je tukaj obljubil, storil je danes in dokončal bink. praznik. Pri sv. cerkvi torej Duh resnice, in tako je J. oskerbel, da se njegov božji nauk brez vse pomote v sv. cerkvi hrani in uči. Kako žalostno bi bilo za nas, če bi J. tega ne bil oskerbel! Sirota je slepec, sirota popotnik, ki pota ne ve. In vendar pride tak le v kako časno škodo ali nesrečo. Kaj bi pa bilo za nas, ako bi ne bili prepričani, da imamo pravi pot, ki pelje v večno življenje. Zatorej hvalimo Jezusa, ki je cerkvi poslal sv. Duha; pa tudi terdno verujmo in lepo spolnujmo! —

Naj pa tudi poznamo pravi pot v nebese, ne mogli bi vendar mirno in veselo živeti. Grešimo večkrat in pravi pot zgubimo; zatorej je še treba, da je J. svoji cerkvi tudi sporočil oblast grehe odpuščati. Hvalimo Jezusa, tudi to je preskerbel. V današnjem sv. evang. vidimo,

3. da svojim učencem sporoča oblast grehe odpuščati. „Kterim bote grehe odpustili, . . . To se godi v sv.

kat. cerkvi: vsak dan so spovednice odperte, in cerkv. zapoved zankazuje, naj da vsaj enkrat v letu . . . Verni kristjani tudi hodijo v spovednice in božji namestniki jim grehe odpuščajo ali pa tudi zadržujejo.

In ravno to je jasna priča, da je naša cerkev prava Jez. cerkev. Koliko je kristijanov, ki so zapeljani od krivih učnikov, spoved zaverгли in nimajo duhovnikov, ki bi jim grehe . . . Pa ravno to edino že dokazuje, da nimajo prave vere, ker nimajo prave spovedi: „Kterim bote grehe . . . pravi J. Hvalite torej Boga, da vas je poklical in ohranil v pravi kat. cerkvi. Le ona ima vse Jez. zaklade in milosti. Zajemajte radi iz njih, posebno radi stopajte k spovedi, da zadobite odpuščanje . . . Ne poslušajte praznih kvant krivih prerokov, ki godernjajo zoper spoved; kristijani ste in hočete ostati, deržite se torej Kristusovih besed!

S k l e p.

40 dni se je Jezus po svojem vstajenju obhobil s svojimi učenci in ž njimi govoril o božjem kraljestvu, to je o sv. cerkvi. Danes jo je začel staviti; poslal je svoje učence v imenu itd . . . Vse, kar je Jezus v današnjem sv. evangeliju vravnal in vpeljal, nahaja se v naši kat. cerkvi, in mi smo pravoverni kristijani: Bogu bodi za to večna hvala! Amen.

2. povelikonočna nedelja.

(Kat. cerkev je prava Jezusova cerkev.)

„Imam še druge ovce, ktere niso iz tega hleva“. (Jan. 10, 16.)

V v o d.

Jezus pripoveduje, da ima še drugih ovec, ki niso iz njegovega ovčnjaka. Tudi naše dni je še dosti ajdov, nevernikov in kristijanov, ki niso še v pravem J. ovčnjaku, v sv. kat. cerkvi. Hvala Bogu — mi katoličani pa smo ovčice iz Jez. hleva, smo

prave J. ovčice, naša sv. kat. cerkev je pravi J. hlev. To resnico, ki je naše dni toliko potrebna, hočem vam dokazati. Pa ne bom vam tega dokazoval s tim, da vam pokažem, da ima naša in le samo naša sv. cerkev vse znamenja prave J. cerkve — da je edina, sveta, katoliška in apostoljska, — to je vam že vse znano; to vam danes dokažem le s tim, da vam pred oči postavljam, kako da je Jezusovo življenje skozi in skozi podobno življenji naše sv. kat. cerkve.

Razlaga.

Jezus, naš odrešenik in njegova sv. kat. cerkev sta si čudno podobna.

1. Jezus se je rodil ubogo in tiho; ravno tako se je sv. cerkev začela tiho in po malem. Uboga devica povije božjega Sina v bornem hlevu in ga položi v terdne jaslince. Nihče ni vedel, le ubogi pastirci. Ravno tako sv. cerkev. Nekaj ubogih in neučenih ribičev stopi med neverne jude in ajde, pa oznanjuje novo J. vero. Kdo bi si kaj sadu pričakoval? Pa glejte, že prvi dan se jih da kerstiti okoli 5000 in tako narašča od dne do dne. Oba — Jezus in cerkev sta pričela tiho in po malem.

2. Jezus je vsem dobrote skazoval: ravno tako dela tudi sv. cerkev. Jezus je učil in tako, kakor noben drugi. Tudi sv. cerkev ima sv. Duha in oznanjuje resnico tako, da se jej ne morejo zoperstavljati naj bolj učeni možje. Poglejmo na Angležko, koliko se jih tam spreoberne visoko učenih mož! Jezus je čudeže delal. Tudi sv. cerkev jih še dela. V sv. cerkvi duhovniki kruh in vino spreobračajo v meso in kri J. K.; hudiče izganjajo s tim, da ljudi podučujejo in grehov očiščujejo; pa Bog po svojih svetnikih še zdaj v sv. cerkvi prave in vidne čudeže dela. — J. je vsem dobrote delil: ravno tako tudi sv. cerkev. Ona nasituje lačne, oblači gole, tolaži žalostne, uči nevedne, moli in daruje za žive in mrtve. Sam večni Bog pozna grozne trume revežev, ki pomoči dobijo po naših samostanih, in marsikdo bi bil že umrl, ako bi ne bilo naše sv. cerkve. Tudi grehe odpušča v zakramentu sv. pokore. —

3. Jezus je terpel in umrl: ravno tako tudi sv. kat. cerkev. Kako so se Jezusu vračale vse njegove dobrote? Sovražili in čertili so ga, zmirjali in psovali, po krivem dolžili in

tožili in slednjič na križ pribili in umorili. Ravno tako se godi tudi naši cerkvi. Nočem govoriti od ajdov, judov in nevernikov, reči moram, da naše dni lastni otroci svoje sv. materi v medoče bijejo, zasramujejo in na križ pribijajo. Koliko sramote mora prestajati pravoverni katoličan, ki nauke svoje sv. cerkve še posluša, postave spolnuje in se prav po keršansko obnaša. Kaka se godi duhovnikom, kaka škofom, kaka sv. očetu papežu! Radi bi jih na križ razpeli in umorili. Ja le teptajte in terpinčite svojo mater, tudi ajdovski Rimljani in Turki so jo preganjali. Morete jo tudi umoriti in spoditi iz svojih krajev, saj je tudi v Aziji in Afriki nekdanj čvetela tam, kjer zdaj turški meč preganja in mori. To morete res storiti; pa

4. Jezus je od smerti vstal in zmagal: ravno tako tudi sv. cerkev. Veliki petek, ko je J. na križu visel, veselili so se pismarji in farizeji: „Nacarejec je merteve, pri kraju je njegovo ime, zdaj imamo pred njim mir in pokoj“. Pa vse narobe se zgodi: Jezusova smert je bila njegovo povišanje in zmaga. Ravno tako tudi sv. cerkev. Kolikokrat so njeni sovražniki že zagnali veseli hrup: „Zdaj je djano po kat. cerkvi, zdaj je odklenkalo Rimu“. Pa vselej se je godilo ravno narobe. Hudi in žalostni časi so tudi zdaj nastopili; pa: „Na viš serca“ slavna zmaga je tudi zdaj naše cerkvi gotova. Kar nas uči 1800 letna skušnja, kar nam je sam Bog zaterdil, to in ne drugače se bode zgodilo tudi zdaj: „Vrata peklenške je ne bodo premagale“.

S k l e p.

Pri poslednji večerji je Jezus rekel: „Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil . . . Spomnite se besed, ktere sem jaz vam govoril. Hlapec ni večji, kakor njegov gospod. Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali; ako so moje besede poslušali, bodo tudi vaše besede poslušali“. — In res kakor se je godilo Jezusu, godilo se je in se godi sv. kat. cerkvi. J. se je rodil tiho in ubogo (ponavljaj vse) . . . Naša sv. cerkev je J. skoz in skoz podobna, torej prava njegova, in mi prave njegove ovčice. Oh, bodimo le tudi mi dobre ovčice Jezusove! Amen.

3. povelikonočna nedelja.

(Naš oče.)

„Grem k Očetu“. (Jan. 16, 16.)

V v o d.

Jezus je delo svoje dokončal: učil je, čudeže delal, terpel, umerl in svet odrešil; zatoorej se verne k Očetu in ta beseda: „Oče“ je tudi za nas kaj imenitna beseda. Govorim danes od naših očetov, in pravim: 1. Naš oče je na domu; 2. naš oče je na Dunaju; 3. naš oče je v Rimu in 4. naš oče je v nebesih.

R a z l a g a.

1. Naš oče na domu. „Dom“, sladka beseda; tam je naša zibel tekla, tam so nas ljuba mati dojili, tam so oče za nas skrbeli. Kako terdo so delali, koliko žuljev so dobili, da nam kruhek prisluzijo. Kako lepo so nas učili, svarili in tudi grajali, da bi nas odredili za poštene ljudi. Otroci! ne zabite tega očeta! Kako jim vračujete ves trud. Ako tega očeta še imate, bodite jim pokorni, napravljajte jim veselja, lepo jih imejte, vračujte jim veliko ljubezen! Ako so pa že v večnosti, pošiljajte za njimi svoje darove in molitve, spominjajte se njih naukov in ne delajte jim v grobu sramote!

2. Naš oče na Dunaju. Marsikteri oče ima 10—12 otrok, ki mu napravljajo dosti skerbi. Pa poznam očeta, ki imajo veliko milijonov otrok; in ta oče so naš cesar Franc Jožef, ki na Dunaju prebivajo. Koliko skerbi prizadeva le ena sama hiša skerbnemu očetu; zdaj lahko verjamete, da imajo naš svitli cesar groza veliko skerbi, posebno pa naše dni, ko po celem svetu vse nekako vre, ko hoče vse zapovedovati, nihče pa noče ubogati. Zatoorej spolnujmo vsi svoje dolžnosti do svitlega cesarja; odrajtujmo zvesto svoje plačila; bodimo pokorni cesarskim postavam; molimo, naj si cesar izvoli takih mož, ki mu svetujejo, kar je prav; — naj ponižuje Bog sovražnike naše, znotranje in zunanje, da bode Avstrija naša srečna in slavna.

3. Naš oče v Rimu. Velika in lepa je naša Avstrija, šteje blizo 36 milijonov ljudi, — pa veliko večja je naša sv. kat. cerkev: ki se razprostira po vesoljnem svetu in šteje 200 milijonov duš. To je velika družina in vseh teh oče so sv. oče papež v Rimu. Veliko dobrot nam dotaka s tim, da smo katoličani, kajti njene dobrote tičejo neumerjočo dušo in segajo v večnost. Sam Jezus nam ga je dal za očeta: „Ti si Peter in na to skalo . . . Bodimo torej zvesti in pokorni otroci tega očeta, spolnujmo cerkv. zapovedi, oklenimo se tesno tega očeta, ki ga mislijo nekteri ob vse pripraviti, vse mu vzeti. Glejte! siv starček, ki nikomur ne dela žal besedice, ki vse blagruje, mora toliko zasramovanja in preganjanja terpeti, da v svojem lastnem mestu in kraljestvu nima več miru in pokoja. Prosimo toraj Boga, da hude čase naše sv. cerkve okrajša, sv. očeta poterdi in podpira, in mu slavno zmago podeli.

4. Naš oče v nebesih. Vsak dan molimo: „Oče naš, kateri si . . . ja tam gori je naš oče in tudi naš pravi dom. In ta oče je naj bogatejši, in dobrotljivejši in naj modrejši. Bodimo torej potolaženi in veseli, ako ravno nam tudi včasih šibo kaže in križev pošilja: „Kar Bog stori, vse prav naredi!“ Ne zabimo, da nam bode pred tem očetom odgovor dajati od vseh svojih misel, želj . . . in da nas pri tem očetu čaka plačilo na večne čase: Večno zveličani in srečni ali pa večno pogubljeni in nesrečni! Spolnujmo torej zvesto voljo tega očeta v nebesih!

S k l e p.

Pokazal sem vam čvetero naše očetje: imamo očeta na domu . . . Kdor ima še očeta na domu, bodi jim priden otrok, — kdor jih pa nima, pošiljaj za njimi tudi v večnost svoje daritve in molitve. Očetu na Dunaju bodimo zvesti in pokorni in dajajmo cesarju, kar je cesarjevega. Očetu v Rimu pa skazujmo posebno naše dni svoje omilovanje, svojo ljubezen in pomoč, kažimo v besedi in djani, da siao pravoverni katoličanje. Pa zapustili bomo vse te svoje domačije in zgubili vse te očete; tudi mi porečemo na smertni postelji: „Grem k Očetu tam v nebesih“. Tega očeta, te domačije ne zabimo, živimo kot pridni otroci neb. Očeta; ne zabimo, kako drago nas je Jezus odrešil in nam vrata v neb. domačijo odperl. Oh Bog nam daj vsem tako živeti, da vsi po pravi enkrat porečemo: Grem k Očetu, grem v neb. domačijo! Amen

4. povelikonočna nedelja.

(Čmu pripušča Bog hude čase zoper sv. kat. cerkev?)

„Povem vām resnico: Za vas je dobro, da jaz grem“. (Jan. 16, 6.)

V v o d.

Težavno delo je Bog Abrahamu naložil: Daruj mi svojega sina Izaka. Pa dobro je izteklo: Bog mu je storil velike obljube. — Egipt. Jožef je prišel v sužnjost in ječo: pa iz ječe se je vsedel na kraljevski prestol. — Job je prišel ob vse, pa Bog mu je vse po dvoje povernil. — Tako je vse prav, kar Bog stori! Tudi učenci so žalovali, ko jim je J. napovedal, da jih bo zapustil: „Ker sem vam to govoril, napolnila je žalost . . . Tako se tudi marsikomu čudno dozdeva, čemu Bog dopušča, da se naše dni sv. kat. cerkev toliko stiska in preganja. Pa tudi vsem tem moremo reči: „Resnično vam povem: Za vas je dobro, da se to godi“. Na tanjko ne moremo povedati in spregledati, čemu to Bog dopušča; nekaj pa vendar vemo in spoznamo, da so tudi današnji hudi časi sv. kat. cerkvi le v srečo in slavo. To vam skušam danes pokazati in pravim: Bog pripušča hude čase zoper sv. kat. cerkev:

1. da zdramuje spijoče;
2. da osramotuje hudobne in
3. da razveseljuje pravične.

R a z l a g a.

Naše pota niso božje pota, -- o visokost bogastva, božje modrosti in znanja! Zatorej odpusti mi neskončno večni Bog, da se prederznem tvoje pota preiskovati, saj se le godi iz te dobre in svete volje, da kat. ovčice v sv. veri podučim in poterdim. Zatorej pravim: Bog pripušča hude čase zoper sv. kat. cerkev:

1. da zdramuje spijoče. „Kader so ljudje spali, prišel je . . . ljulike med pšenico“, pravi Jezus. Obstati moramo tudi

mi, da smo katoličani spali; med tem pa je sovražnik prišel in... Skoraj bo sto let, kar so nekteri posvetni modrijani na Francoskem jeli sejati ljuliko med... Ta neverni duh se je razprostril po celej Evropi in katoličani so postali ali clo neverni ali vsaj merzli do sv. kat. cerkve. Ta neverni duh se je vgnjezdil tudi v šole, v kancelije, v mesta in vasi. Novine so tudi delale v tem duhu, osnovala so se posebne društva v ta namen... in tako se je na skrivnem ta hudobni duh... Tudi katoličani so vse to podpirali: kupovali so take bukve, podpirali take časnike, zanemarjali božjo službo, ssv. zakramente, nedelje in praznike, postne dni... Spali smo! Pa zagromelo in udarilo je: spijoči se zdramujejo. Katoličani zdaj sprevidimo, kaj ti ljudje namerjajo, da bočejo podreti naj pred cerkve in altarje, za njimi pa krone in prestole in tudi nam napraviti tiste čase, ki so jih na Francoskem že preživeli. Zbudili smo se in vidimo: škofje pošiljajo pogostoma pastirske liste, verni jih radi poslušajo, cerkve in spovednice se polnijo, dobre bukve in novine se razširjajo: Bog nas je zdramil!

2. Da osramotuje hudobne. Odpadnik Julijan je na bojišču ranjen in umirajoč zaklical: „Si vendar ti zmagal Galilejec“. — Atila je privihral tudi pred Rim; pa papež Leo ga je odstrašil s tim, da mu je dokazal, kako je Bog hudo kaznoval vsacega, ki se je spravil nad Rim. — Ravno taka se je godila cesarju Napoleonu, ki je jel papeža preganjati. Vsi so okušali resnico J. besed: „Peklenske vrata je ne bodo... Kaj pa počenjajo hudobni sovražniki sv. cerkve naše dni? Ne marajo za denar, za kri, za življenje, za laži in goljufije, za šuntanje in puntanje; njih poglavarjev eden je na svoje bandero zapisal znane besede: „Rim ali smert“, pa vselej jim spodleti in jih na sramoto postavi. Oh prosimo Boga za nje, naj jih razsveti, da sprevidijo božjo vsegamogočnost in človeško slabost, in naj zgrevani pokleknejo pred sv. križ, katerega preganjajo in za očeta spoznajo tistega, katerega je J. postavil za svojega namestnika! —

3. Da razveseljuje pravične. Res, da se zavoljo hudih časov vzdiguje veliko zdihljejev in molitev, da se pretaka obilno solz... pa vendar donašajo ravno ti časi pravičnim in vernim veliko veselja. Koliko slišijo lepih pisem od sv. Očeta in od svojih škofov; koliko si pridobijo ssv. odpustkov! Kako je pobožnim serce od veselja zaigralo, ko so vidili tolike trume ljudi o tridnevnih; ko slišijo, kako hlapei in dekle svoje krajezarje pošiljajo v Rim; kako verli mladenči in sivi starčki iz vseh krajev in vseh stanov celega sveta stopajo v papeževo vojsko. Kako se po mestih in vaseh snujejo družbe razne baže v ta namen, naj bi se oživljalo pravo kat. življenje in branile pravice sv. kat. cerkve. To je tisto veselje, katerega svet ne more dati pa tudi ne vzeti.

S k l e p.

Slavni profesor Greuter, ki se na Dunaju tako moško poteguje za pravice sv. kat. cerkve, pa zavljo tega tudi sovraži, psuje in zasramuje, je rekel: Hvala Bogu, da je strela udarila v naše gnjilo cerkveno življenje. Pač res, le dobro obračajmo sedanje hude čase! Bog zbuja spijoče, osramotuje hudobne in razveseljuje pravične: Vse, kar Bog stori, vse prav naredi! Amen.

5. povelikonočna nedelja.

(Zakaj naj posebno prosimo naše dni?)

„Resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal“.

(Jan. 16, 13.)

V v o d.

Te dni se bere sv. evang. od molitve, — tudi se obhajajo procesije. Razne molitve bodo puhtele pred sedež milosti božje. Križev je dosti po svetu, vsak človek, vsaka hiša jih ima; le prosimo, naj nam Bog preloži hišne križe, — prav in dobro je to, pa vendar še boljši je, da prosimo, naj Bog odvzame nadloge in težave, ki tlačijo cele kraljestva, celo človeštvo. Zatorej le kličimo: „Od kuge, lakote in vojske, reši nas, o Gospod“. Pa duša je naj več vredna; torej je tudi naj boljši, da prosimo, naj nas Bog varuje dušnih nevarnost, skušnjav in grehov. Vsak čas nanaša človeku svoje potrebe, nevarnosti in nadloge; tudi naše dni je taka. Zatorej hočem danes pokazati: Zakaj naj posebno prosimo naše dni? Naše dni je posebno treba prositi, naj nam Bog pomaga, da bodemo, 1. edini v veri, 2. serčni v veri in 3. zvesti v veri.

R a z l a g a.

Naj boljši dar božji je sv. vera: naša sreča in veselje na tem svetu, pa naše upanje v večnosti. Pa prava vera je edina, to je: edina v nauku, v poglobarju in v ssv. zakramentih. In ta

edinost je toliko potrebna, da je Jezus pri poslednji večerji naj bolj goreče prosil, naj Oče neb. vse ohrani v edinosti. Ravno ta edinost je naše dni v veliki nevarnosti. Nasprotniki sv. vere poskušajo na vse strani, da bi verne odvernili od rimsk. papeža in od škofov. Ne bojijo se nobenega greha, da le svoj cilj in konec dosežejo. Zatorej prosimo, naj nam Bog pomaga,

1. da bodemo edini v veri. Kakor se deržijo ovčice svojega pastirja, otroci svojega očeta, tako mi papeža in škofov: zedinjena moč veliko zda. To tudi spoznajo nasprotniki in si vsi križema pod ramo segajo. Pa tudi katoličani tako delajo: 4—500 škofov iz celega sveta je bilo v Rimu in poterdilo sv. očetu svojo vdanost in ljubezen.

Pa tudi posvetna gospoda roma v Rim v ta namen; tako je ravno kar tudi iz Dunaja lepa truma naj više gospode bila pri papežu. Tudi se snujejo društva, ki sv. očetu naznanjajo pismeno svojo vdanost. Ravno tako pa tudi duhovniki in verne ovčice posamnih škofij svojim škofom na znanje dajejo, da so z njimi ene misli in ene duše in se ne dajo motiti nikomur. Oh to je lepo znamnje kat. duha, — le prosimo, naj ga Bog med nami še bolj oživlja in razširja! —

Groza je brati, koliko so nekdanji kristijani za vere delj prenašali; saj veste, kako so jih preganjali in morili! Pa stali so terdno kakor skala, bili so serčni, da so jih morivci občudovali. Tudi naše dni morajo zvesti katoličani veliko prenašati. Ne gre jim še za življenje, pa ni ga gerdega imena, ktere ga bi ne morali preslišati. Le berite časnike in bukve in serce vam bo od žalosti pokalo. Zatorej prosimo, naj nam Bog pomaga,

2. da bodemo serčni v veri. Glejte na škofo v Italiji, na duhovnike, ki zavoljo svoje gorečnosti v ječah zdihujejo! Bog ve, kaj tudi nas čaka; sv. cerkvi sovražni duh se strašno razširja. Pa ogledujmo se na sv. naše mučence in stojmo terdno in serčno, dajajmo cesarju, kar je . . . pa tudi cerkvi, kar je . . . in slednjič zmagamo gotovo mi. Celih 300 let so Angličani tlačili uboge kat. Irčane, jemali jim premoženje in pravice, — pa rešenje se bliža ubogim Irčanom, ravno te dni se v derž. zboru bje boj za njih svete pravice. Zatorej le serčno; ako se včasih tudi solnce skrije, vendar spet prisije, in pravica in serčnost na koncu zmagate!

Da se je sv. vera prve stoletja toliko razširjala, pomagala ni le samo serčnost kristijanov, temveč posebno to, da so tudi zvesto po sv. veri živeli. Stermeli so ajdje in judje, ko so videli, kako lep in zlahten sad rodi sv. kerš. vera. Da je pa naše dni naša sv. vera na svojeji stari slavi in moči zgubila, tega so krivi tudi katoličani sami. Jeli so sami sv. cerkev podirati, zdaj ta zdaj uni nauk zasmehovati in zamečevati, božje in cerk. zapovedi zanemarjati, sv. cerkve in božjo mizo zapuščati in živeti, kakor se

katoličanom ne spodobi. Koliko je prevzetnosti, nečistosti, odertije . . med nami; oh silno treba je, da prosimo, naj nam Bog pomaga,

3. da bomo zvesti v veri. Jezus pravi: „Najte svojo luč sijati pred . . . Zato raj kažimo svojo vero, ne samo po besedi, timveč v djanju; spolnujmo božje in cerkv. zapovedi, hodimo radi in pogostoma v cerkev in k božjej mizi, bodimo zmerni, čisti, usmiljeni, dobrotljivi . . . podpirajmo bogoljubne družbe in naprave, dajmo slovo vsem kat. cerkvi sovražnim časnikom, volimo za svoje poslance le poštene in verne katoličane, posebno pa oklenimo se trdno sv. očeta in škofov; to bode pravo kat. življenje.

S k l e p.

Korenina in serce vsega življenja je pri človeku vera; zato rej se naše dni posebno meri na vero: ž njo pade ja vse. Prosimo torej te dni posebno za vero, naj nam Bog pomaga, da bomo edini, serčni in zvesti v veri. Ako vero imamo, imamo vse: Vera nam bo pomagala! Amen.

Opomnilo zastran družbe sv. Mohora.

Jutri (16. aprila t. l.) mine podaljšani obrok pristopa v družbo sv. Mohora za tekoče leto. Opominjamo s tem vse čast. gg. dekanijske in farne predstojnike, ki doslej še niso poslali nabranih družnikov, naj blagovolijo to vsaj pred 20. t. m. storiti, da se morejo udje še vrstiti; imenik se pošlje že v nekoliko dneh v natis, da se o pravem času v tiskarnici dovrši. Sicer bode treba ude za prihodnje leto odložiti.

V Celovcu 15. aprila 1868.

Družbin odbor.

Novi opravični red družbe sv. Mohora.*)

§. 1. Da doseže družba ali bratovščina sv. Mohora svoj imenitni namen, dajala bo vsako leto na svitlo:

a) dvoje „slovenskih Večernic“, namenjenih priprostim kmečkim ljudem, ki bodo obsegale razne manjše pripovedne in podučne sestavke ali kako večje pripovedno ali podučno delo;

b) „Koledarček“, ki bode obsegal, mimo navadne pratike in imenika vseh družnikov, razne krajše pripovedke in druge podučne spise.

*) Ta novi, po družbinem tajniku sestavljeni in v družbinej seji 22. jan. potrjeni opravični red se je razposlal vsem dosmrtnim družnikom s prošnjo, da ga preberó in z lastno roko podpišejo, če jim je po godu, da zadobi po čezpolovičnem dovoljenji vseh dosmrtnih družnikov s letom 1869 splošno veljavo.

c) kolikor bodo pripuščale dnarne moči, razne druge bukve, priprostemu kmetu v poduk ali pa čast. duhovščini ali učiteljem v koristno rabo.

Vsi spisi, ki je misli družba na svetlo dati, morajo v čistej, lahko umevnej slovenščini zloženi, in po kakem vis. čast. škofijstvu potrjeni biti.

§. 2. V družbo se more vsako leto stopiti do konca mesca marca; kdor se pozneje oglasi, ta se ne more šteti za uda in dobi za poslani denar samo toliko bukev kakor po bukvarnicah.

Ime vsakega družnika se vpiše v družbine ali braterne bukve; pošlje se mu pa v znamenje njegovega pristopa podoba sv. Mohora. Kdor se hoče za vse žive dni iznebiti letnega plačila, plača v družbino matico 15 gld. na enkrat ali pa dvakrat po 8 gld. v teku enega leta. S tem plačilom postane on dosmrtni družnik ter si pridobi pravico do družbinih bukev za vse žive dni, šolske in farne bukvarnice pa za vse čase svojega obstanka. Dosmrtnim družnikom se pošlje v častno znamenje, da se štejejo med utemeljitelje družbe sv. Mohora, listina s podobo sv. Mohora, ki jo podpišeta mimo vodja in tajnika vsaj še dva druga odbornika.

§. 3. Matica je zakladna glavica ali zakladni kapital, ki se ga nikdo ne sme dotekniti; le obresti iz matičnega denarja, letnina letnih družnikov in skupiček iz razprodanih kujig se smejo obračati v natiskovanje družbinih bukev in za druge družbine potrebe. Narščala pa bo matica:

a) po plačilih dosmrtnih družnikov in

b) po raznih dobrovoljnih darilih in sporočilih.

§. 4. Da družba slovenske pisatelje k večej delavnosti izpodbudi in si lože pridobi dobrih rokopisov, plačevala jim bode, dokler ima več ko 2000 in manj ko 6000 udov, izvirne spise sploh z 20, proste predelave znanih predmetov s 15 in prevode z 12 goldinarji, ako so pisani v čistej, pravilnej slovenščini; poskočilo pa bode to plačilo pri 6000 — 8000 družnikih za 5 gld. pri 8000 — 10000 za 10 gld. pri 10000—12000 itd. pa za 15 gld. pri tiskanej poli. Za spise, ki jim je treba pred natisom še poprave ali olike v besedi, plačevalo se bode pisateljem pri vsakej poli po 2 — 4 gold. manj.

Če se pokaže konec družbinega leta kak ostanek v denarjih, obračal se bode navadno v podporo šolskim bukvam in drugim slovenskemu narodu koristnim delom.

§. 5. Družbine bukve se bodo enkrat v letu (navadno v prvej polovici mesca julija) razpošiljale po tistem poti, po katerem jih družniki prejemati želé. Navadno se bo to godilo po čest. dekanjskih predstojnikih, katerim se bodo bukve za vse družnike v njihovem okraji kot vozno blago po železnici ali po pošti poslale, kakor si to sami želé.

§. 6. Družbina opravila bo oskrbovalo devet v Celovcu biva-
jočih odbornikov, ki pa morajo dosmrtni ali vsaj letni udje biti.
Skepalni bodo po čezpolovičnici glasov. Eden izmed njih je družbin
vodja, eden vodjev namestnik in družbin blagajnik, eden nadzornik
matičnega premoženja in pregledovavec družbinih računov, eden pa
vrednik družbinih spisov in družbin tajnik.

§. 7. Ako bi se družba sv. Mohora iz kakega posebnega
vzroka razdružila — vendar morate v to vsaj dve tretjini živih
dosmrtnih družnikov dovoliti — ima vsak živi dosmrtni ud pravico
do vložnega plačila; kaj se pa ima z ostalim družbinim imenjem
zgoditi, razsodi po glasovih dveh tretjin vseh živih dosmrtnih
družnikov z visokim zavetnikom družbin odbor.

Ta vodila se smejo le po dogovoru in dovoljenji dveh tretjin
vseh živih dosmrtnih družnikov prenameniti.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Za stolnega prošta je bil od sv. očeta papeža imenovan
stolni dekan č. g. Peter Ad. Pichler.

Ljubljanska škofija. Č. g. Kožuh Mat. je dobil faro v stari Loki; dek.
Radoliško je izročeno v prihodnjic č. g. Sim. Pehare-u v Gradu; č. g. Gorišek
Fr. je postavljen za duh. pastirja v Javorju. — Umerla sta čč. gg. Vovk Vinc.
fajm. v Šent-Rupertu in Leben Pet. duh. v pokoji. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Pavša Mat. je postal fajmošter pri sv. Mar-
tinu; č. g. Repotočnik Rajm. gre za kaplana pri sv. Petru blizu Maribora;
č. g. Gregorec Lavosl. kaplan pri sv. Rupertu, povišan je na Graškem vsuči-
lišču za doktorja bogoslovja.

Terziška škofija. Č. g. Janez Sinčič, bivši vodja in katehet na glavni
in realni šoli v Piranu, prišel je za korarja k stolni cerkvi S. Justa v Terst;
č. g. Lorenc Dandri, bivši redovnik sv. Františka, je sekulariziran in je dobil
beneficijo Lesi v Otoku (Isola); č. g. Jakob Depangher, bivši v pokoji v
Kopru, je umrl. R. I. P.

Goriška nadškofija. Umrli je vrli Slovenec č. g. Pirc Jan. fajmošter v
Rihenbergu. R. I. P.!

Družba sv. Mohora. Dalje so do 10. aprila plačali za leto 1868:
Fara Grebenj Kloster, Koprivna, Strojna, Kotnaraves, St. Marjeta v spodn. R.,
Golšovo, dek: Zgornji Rož, Spodnji Rož, Belak, Kanalska dolina; fara št. Tomaž
na Staj., sv. Križa bl. Ljut., Bele vode, sv. Ema, Polčane, Brazlovce, sv. Peter
pri Radg., Ribenca, Artiče, št. Juri pod Rlfn., Monsberg, Serdišče, Vuhre, Lem-
bah, Zusen, D. Marija v pušč., Polzelj, Ormuž, Škale, št. Janž, Svetinkov, Tre-
bovlje, Šostanj, Spitalič, Brezje, Mala nedelja, Ruše; dek. Stari terg, sv. Juri pri
Ščavn., sv. Barbara v Hal., Marnberg, Jarenina, Konjice, Ptuj, Hoče, Gornjigrad,
Marib. bogosl.; fara št. Vid pri Zat., Kerka, Loka, Stopiče, Logatec, Zagorje pri
S., št. Janž pri Tr., Begunje, Srednja vas, Rače, Selce, Sodražica, št. Jernej,
Rovte, Radomlje, Trata, Hinje, Komenda, Podvelb, Ig; dek. Radolice, Verhnika,
Vipava, Metlika, Postojna, Šmartno; fara Kamnje, Kobarid, Serpenica; dek. Bovec,
Gorica, št. Peter pri G., Komen, Kanal, Cirkno, Tmín, Gor. bogosl.; fara Mune, Rojan,
sv. Križ, Risano; dek. Ospo, Skedenj, Dolina, Jelišane, Terst; fara Ludberg, Zagreb.

Odgovorni izdaj. in vred. Andr. Einspieler. — Natisnil J. & F. Leon v Celovcu.